ЧИЛЛА СУВИ—ТИЛЛА СУВИ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

130 (3102). | Сешанба, 6 июль 1965 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ГУЛ КЎПАЙМОҚДА, КЎСАК КЎПАЙМОҚДА

Бугун Оққўрғон районидаги Карл Маркс номли колхознинг пахта далаларида бўлган кишининг тўпланаётган мўл ҳосилни кўриб кўзи қувнайди, кўнгли хушнуд бўлади. Айниқса ўртоқ Эргаш Аҳмедов бошлиқ бригада аъзоларининг ҳалол меҳнатлари яққол кўриниб турибди. Бу ерда 151 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 25 ўрнига 30 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилинган. Ҳаракат ҳам шунга яраша. Звено бошлиқларидан Саид Абдураҳмонов, Ирисдавлат Илашев ўртоқларнинг ҳар бири йил бошида 55 гектардан ер ажратиб олишган эди. Ана шунда ҳар иккаласи қўл беришиб, гектаридан камида 40 центнердан ҳосил етиштирамиз, деб ҳаммани ишонтиришганди. Улар лабзи ҳалол, айтганларини уддасидан чиқаоладиган азамат йигитлар.

Пахта майдонларида бегона ўт учратмайсиз. Ғўза ҳашаротлардан тоза. Ҳар тупда шона, гул, кўсак кундан-кунга кўпаймоқда.

— Июль ойи, — дейди Эргаш Аҳмедов, — Ғўза парваришида ҳал қилувчи ой. Шу ойичи жон ачитиб ишламаган деҳқон ютқазиб қўяди. Биз ғўзамизнинг ҳозирги қўкини кўриб унга маҳлиё бўлаётганимиз йўқ, бор ҳосилга яна ҳосил қўшиш учун курашаяпмиз.

Ҳақиқатан ҳам шундай. Саид Абдураҳмонов билан Ирисдавлат Илашов универсаль рулини маҳкам ушлаб, ғўза қатор ораларини юмшатишаяпти. Олтин Сафаров, Ўрол Қолбеков ўртоқлар эгатларга кечаю-кундуз жилдиратиб сув тараб, ҳар туп ғўзанинг соғлам ўсиши учун қайғуришаяпти.

Райондаги Киров номли колхознинг ўртоқ Тажумен Турғунбоев бошчилик қилаётган участкасида ҳам иш ана шундай намунали ташкил этилган. Моҳир механизаторлар, миришкор сувчиларнинг фидокорона меҳнатлари меваси кўриниб турибди. Ҳозирнинг ўзида ҳар туп ғўзада 4—5 тадан тугунча бор.

— Йил бошида, — дейди Тажимен, — 155 гектар ернинг ҳар гектаридан 25 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилган эдик. Бизнинг ерларимиз шароитида бу кам ҳосил ҳисобланмайди. Эндиликдачи? Ғўзаларимизнинг ҳозирги аҳволини кўриб, 27 центнердан «оқ олтин» етиштирамиз, деяпмиз. Ҳар гектар майдонда 95—100 минг тупдан кўчат бор. Унинг ҳар тупида бўлиқ кўсаклар ҳосил қилиш учун курашамиз. Шундай қилганимиздагина айтган ҳосилимиз хирмонга тўкилади.

Қ. САИДИНОХУНОВ,
Э. ЖАНГИБОЕВ.
Оққўрғон.

ҲАР ТУП ҒЎЗА СЕРҲОСИЛ БЎЛСИН

Йилимизнинг иккинчи ярми бошланди. Бу давр хўжаликнинг барча соҳаларидаги сингари деҳқонларимиз ҳаётида ҳам энг масъулиятли ва муҳим давр ҳисобланади. Деҳқон меҳнатининг самараси, дастлабки баракали натижалари, улкан хирмонимиз нишоналари кўзга яққол ташланмоқда. Далаларда қизғин меҳнат шукуҳи ҳукм сурмоқда. Колхозчи, совхоз ишчиси, механизатор, қишлоқ хўжалигининг ҳар бир меҳнаткаши экинлардан мўл ҳосил кўтариш, айниқса «оқ олтин» бойлигимизни кўпайтириш йўлида ғайрат ва ташаббус кўрсатиб меҳнат қилмоқда.

Бу йилги об-ҳаво ноқулайлиги ва сув танқислиги давом этаётган ҳозирги жиддий бир шароитда ўз ишини пухта ташкил этган, ҳар бир куннинг шароитини ҳисобга олган ҳолда иш кўраётган тадбиркор ва тажрибали деҳқонларимизнинг экин майдонларида бўлсангиз, уларнинг ишидан ва баракали меҳнатидан қаноат ҳосил қиласиз. Мўл ҳосил етиштириш йўлида барча имкониятлардан ишнинг кўзини билиб фойдаланилмоқда. Бу жиҳатдан Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзоларининг ишлари ҳаммага намуна бўлаолади. Миришкор ва уста пахтакор ўртоқ Рўзиматов бошчилик қилаётган бу хўжаликда ғўза парвариши ҳар тарафлама пухта ташкил этилган. Пайкалларда кечаю-кундуз шижоатли ва фидокорона меҳнат жўш уради. Далаларимизнинг хўжайини бўлган механизаторлар ҳар бир тупни, ҳар бир қаторни яхшилаб парвариш қилмоқда. Ғўзалар ўз вақтида культивация қилинади, озиқлантирилади. Бу ерда бирон тупнинг нимжон ўсаётганини ёки сувдан қолганини, ўтга ёки ҳашоротга олдирилганини кўрмайсиз.

Колхоздаги барча кишилар, механизмлар ғўза парваришини намунали ўтказишга, тупларда мўл ҳосил тўплашга сафарбар этилганлиги, самарали меҳнат натижалари улкан хирмондан дарак бермоқда. Колхознинг деярлик ҳамма ерида ғўзалар бир текис шоналаб, гуллаб ётибди. Айрим пайкалларда эса кўсаклай бошлаган тупларни кўриш мумкин. Ҳозирги шароитда ишни пухта ташкил этиб, ҳосил учун курашни кучайтириб бораётган колхоз ва совхозлар анчагина бор. Калинин районидаги «Ленинизм», «Партия XIX съезди», Бекобод районидаги Ленин номли, Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда», Оққўрғон районидаги «Ленинизм», «Ленинобод», Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозлари, 1-«Далварзин» ва «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозлари ҳамда жуда кўп илғор хўжаликларнинг аъзолари бу йилги ноқулай об-ҳаво шароитини енгиб, олинган социалистик мажбуриятга яраша ҳосил тўплаш учун курашмоқдалар.

Областимиз билан мусобақадош Сирдарё областининг пахтакорлари колхозчилар ва совхоз ишчилари ҳамда механизаторларнинг ҳосил учун кураш йўлидаги ижобий ишларини кўрсатиш билан бирга, ғўза парваришида йўл қўйилаётган камчилик ва нуқсонларни дўстона ва ҳаққли суратда кўрсатдилар. Баъзи хўжаликлар ва уларнинг раҳбарлари ўз ишларини ҳозирги шароитни ҳисобга олган ҳолда ташкил эта билмаганлар. Ўсишдан орқада қолаётган ғўзаларни тезда ҳосилга киритиш, ёввойи ўт ва ғўза зараркунандаларига қарши курашни кучайтириш, энг муҳими сувдан тежаб-тергаб унумли фойдаланиш ҳамма ерда ҳам яхши ташкил этилган деб бўлмайди. Янгийўл районидаги «Москва» колхозида ғўзаларни ўт босиб ётибди. Бу ерда ўсимлик жуда сийрак ўсаётган пайкаллар бор. Шунга қарамай бу колхоз раҳбарлари ғўзани ўтдан тозалаш, ҳар бир тупни авайлаб парвариш қилиш ва бир тупда иккиуч тупнинг ҳосилини етиштириш тўғрисида қайғирмаётирлар. Бундай аҳволни бошқа хўжаликларда ҳам кўриш мумкин.

Пахтакорлар олдида жуда ҳам масъулиятли вазифалар турибди. Мўл ҳосил учун кураш соҳасидаги ишларимиз июль ойидаги меҳнатимизга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Агар ҳозир ғўзалар қониб сув ичмаса, шона ва гулларини тўкиб юбориши ва нимжон бўлиб ўсиши мумкин. Кўпгина колхоз ва совхозларнинг далаларида турли ҳашарот ва зараркунандалар пайдо бўлмоқда. Бунинг устига айрим пайкаллар ҳали ҳам ўтдан тозаланмаган. Бу жиддий сигнал! Колхоз ва совхоз раҳбарлари, хўжаликларнинг мутахассислари бу аҳволни ҳисобга олмасалар, бепарволик ва беғамликка йўл қўйсалар, ҳозирданоқ ҳосилнинг катта бир қисмини йўқотиб қўйиш мумкин. Шунинг учун пайкалларни кечаю-кундуз кўздан кечириш, қаторларни ўтдан тезда тозалаш, ҳашарот урчий бошлаган ерларни яхшилаб ишлаш, қаторларни юмшатиш ва ҳар бир тупнинг яйраб-яшнаб ўсиши учун курашни бир минут ҳам бўшаштирмаслик лозим. Ғўзаларни кечаси суғоришга, ҳар бир туп ва қаторнинг қониб сув ичишига жиддий эътибор берайлик.

Моддий бойлик яратиш йўлида фидокорона меҳнат қилаётган колхозчилар, совхоз ишчилари ва қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари тўғрисида ғамхўрлик қилиш асосий вазифа ҳисобланади. Жазирама қуёшда кечани-кеча, кундузни кундуз демай тер тўкаётган деҳқонларимизга ҳамма шароитни яратиб берайлик. Дала шийпонлари маданий дам оладиган жой бўлсин.

Савдо ташкилотлари, соғлиқни сақлаш, хўжалик ва коммунал муассасалари қишлоқ аҳолисига намунали хизмат қилишга алоҳида эътибор беришлари керак.

315 минг тонна «оқ олтин» учун кураш ҳар бир деҳқондан, район, колхоз ва совхоз раҳбаридан ғўза парваришини бир минут ҳам бўшаштирмай сифатли олиб боришни талаб этади. Қийинчиликларни енгиб мўлжалланган манзил сари ишонч билан олға бориш кадрларимизнинг, раҳбар ходимларимизнинг, барча қишлоқ меҳнаткашларининг ишчанлик қобилиятига, сабот ва матонатига, шу кунларда ишни қанчалик пухта ташкил этишига боғлиқдир.

ХУШХАБАР

Ўзбекистон Марказий статистика бошқармаси маълум қилади: республика колхоз ва совхозлари фермаларининг меҳнаткашлари ярим йиллик топшириқни муваффақиятли адо этдилар — давлат қабул пунктларига 115,36 минг центнер жун етказиб берилди. Бу эса топшириқда кўзда тутилганидан 3 минг центнердан зиёд кўпдир.

Сурхондарё ва Қорақалпоғистондан ташқари барча областлар етти йилликнинг охирги йили олти ойлик топшириғини бажардилар. Хоразм области хўжаликлари айниқса кўп — планда кўзда тутилганидан минг центнер зиёд жун топширдилар. Тошкент области чорвадорлари ярим йиллик планни анча ошириб бажардилар. (ЎзТАГ).

БЕШИНЧИ КУЛЬТИВАЦИЯ

ЯНГИБОЗОР. «Политотдел» колхозининг Хурсанали Обидов бошлиқ 15-бригадасининг аъзолари ўртасида бир группа уста пахтакорларнинг республикамиз барча меҳнаткашларига ёзган мурожаати муҳокама қилингач иш яна ҳам тезлашиб кетди. Деҳқонлар ғўзани чопиқ, культивация қилиш ва суғоришда ўрнак бўларли ишларни амалга оширмоқдалар. Қатор ораларига икки марта сифатли ўғит берилиб бўлинди. Механизаторлар ғўзани бешинчи марта чуқур культивация қилиб қўйдилар. Яхши ишлов берилган ерлардаги ғўзалар қийғос гуллаб, кўсаклай бошлади.

М. НАЗАРБОЕВ.

IV МОСКВА ХАЛҚАРО КИНО ФЕСТИВАЛИНИНГ ҚАТНАШЧИЛАРИ ВА МЕҲМОНЛАРИГА

IV Москва халқаро кино фестивали қатнашчилари ва меҳмонларини Совет Иттифоқи Ҳукумати номидан самимий табриклайман.

Кишиларнинг ақл-идроки ва туйғуларига жуда катта таъсир кўрсатадиган кино санъати эндиликда инсониятнинг маънавий ҳаётида алоҳида муҳим ўрин тутади.

Совет кишилари тинчлик ва социал тараққиёт идеяларини гавдалантираётган прогрессив киносанъати асарларини ғоят қадрлайдилар. Инсонга муҳаббат, унинг ижодий меҳнатини ва порлоқ истиқбол учун олиб бораётган курашини ҳурмат қилиш руҳи билан суғорилган, соф ва олижаноб туйғуларни ифода этадиган ҳар бир талантли ва ҳаққоний фильм ҳозирги пайтда ахлоқий ва эстетик жиҳатдан муҳим аҳамият касб этмоқда. Шу сабабли, ҳозирги кунда санъаткорнинг жамият олдидаги, кишилар олдидаги жавобгарлиги ғоят каттадир.

Совет жамоатчилиги «Киносанъатининг инсонпарварлиги учун, тинчлик ва халқлар ўртасида дўстлик учун» деган шиор остида ўтказилаётган IV Москва халқаро кинофестивали киносанъатининг янада равнақ топишига, халқлар ўртасида дўстлик, ҳамжиҳатлик ва маданий алоқаларнинг мустаҳкамланишига актив ёрдам беради, деб умид қилади.

А. КОСИГИН,
СССР Министрлар Советининг Раиси.

Моҳир механизаторлар

Янгийўл районидаги Назарали Ниёзов номли колхознинг механизаторларидан Бўсил Темиров, Турғун Шерқўзиев ўртоқлар меҳнатда зўр жасорат кўрсатмоқдалар. Улар ҳар куни баракали меҳнат қилиб, кундалик нормаларини ошириб бажаришмоқда. Механизаторларнинг баракали ишлашлари орқасида суғорилган ерларнинг нами ўтиб кетмасданоқ культивация қилиняпти. Бу қатор ораларининг ҳамма вақт майин тупроқли бўлиб туришини таъминламоқда. Натижада ўсимлик намдан кўпроқ баҳраманд бўляпти.

Э. МАЪДИЕВ.

ОБЛАСТЬ ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

ЯРИМ ЙИЛЛИК ПЛАН ОШИРИБ БАЖАРИЛДИ: *Давлатга 10.640 тонна гўшт, 28.657 тонна сут, 14 миллион 439 минг дона тухум, 8.150 центнер жун топширилди.*

Областимиз чорвадорлари КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини бажариш учун курашиб, катта ғалабани қўлга киритдилар. Давлатга гўшт, сут, тухум, жун етиштириш ярим йиллик планлари ошириб бажарилди. Давлатга ярим йил давомида 10640 тонна гўшт сотилиб, план 107,2 процент қилиб адо этилди. Пландан ташқари 720 тонна гўшт етказиб берилди. Чорвадорлар ярим йилда 28.657 тонна сут етказиб бердилар ва пландан ташқари 2107 тонна сут сотдилар. Давлатга 14 миллион 439 минг дона тухум етказиб берилиб, план ошириб бажарилди. Жун сотиш соҳасида ҳам катта муваффақиятга эришилди: Давлатга 8150 центнер жун сотилди.

Бу катта ғалабани қўлга киритишда гўшт тайёрлаш ярим йиллик планини 124 процент бажарган Калинин, 139,6 процент бажарган Янгийўл, 107,7 процент адо этган Оржоникидзе районлари айниқса юқори кўрсатгичларга эришдилар.

Сут сотишда Ўрта Чирчиқ, Оққўрғон, Юқори Чирчиқ, Оржоникидзе, Калинин районларининг чорвадорлари фидокорона меҳнат қилдилар ва ўз зиммаларига юклатилган вазифани шараф билан адо этдилар. Давлатга тухум ва жун етказиб беришда Янгийўл, Бўка, Оққўрғон, Ўрта Чирчиқ, Калинин, Оржоникидзе районларининг чорвадорлари эришган муваффақият тақдирга сазовордир.

Чорвачилик маҳсулотларини кўпайтиришда комплекс чорвачилик бригадалари ташкил этилганлиги катта роль ўйнамоқда. Бунга етарли аҳамият берган хўжаликларда тобора яхши натижаларга эришилаётир. Калинин районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозининг Муслим Юсупов бошлиқ комплекс бригадаси гўшт тайёрлаш планини май ойидаёқ бажариб қўйган эди. Сут тайёрлаш эса, 15 июнда адо этилган.

Бу колхозда дағал ем-хашак тайёрлаш яхши ташкил этилган, беданинг иккинчи ўрими тугаллангай деб қолди, маккажўхори сифатли парвариш қилинмоқда.

Янгийўл районидаги «Шарқ Юлдузи» колхозининг ўртоқ Н. Мирзабоев бошлиқ комплекс чорвачилик бригадасида ярим йиллик гўшт тайёрлаш плани 116, сут сотиш 119 процент адо этилди. Бригадада беда ўрими ва дағал ем-хашак тайёрлаш намунали уюштирилган.

Махсус чорвачилик хўжаликларида давлатга гўшт ва жун етказиб бериш соҳасида яхши натижаларга эришилмоқда. Охунбобоев номли, Жамбул номли қўйчилик совхозларида, «Тошкент» ва «Қорасув» паррандачилик фабрикаларида эришилган ютуқлар бунинг ёрқин мисолидир.

Давлатга кўплаб чорвачилик маҳсулотлари етказиб беришда Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон», Ленин номли, «Қизил ту», Фрунзе номли колхозлар, «Химик» совхози, Калинин районидаги К. Маркс номли, «Ленинизм», С. Раҳимов номли, Янгийўл районидаги Н. Ниёзов номли, Ленин номли, Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда», Охунбобоев номли колхозлар, «Ўртасарой» совхози, «Бўка» совхози, Оққўрғондаги Димитров номли, Свердлов номли колхозлар ва бошқа жуда кўп хўжаликлар катта ютуқларни қўлга киритдилар.

Областимиз чорвадорлари етти йилликнинг сўнгги йилида чорвачилик маҳсулотлари етказиб бериш планини шараф билан бажариш учун курашмоқдалар.

Калинин районидаги Свердлов номли колхознинг далаларида ғўзалар тез ривожланиб серҳосил бўлиб ўсмоқда. Ўртоқ Холхўжа Азаматов раҳбарлик қилаётган участканинг ғўзаларида ҳозирнинг ўзида 13—14 тадан ҳосил шохлари бор. Уларнинг гул ва кўсаклари кўпаймоқда. Суратда: Холхўжа Азаматов ва илғор механизатор Усмонали Каримов ўртоқлар.

Қ. Розиқов фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ЯХШИ ҚЎШНИЧИЛИК УЧУН

СОВЕТ-ЭРОН МУНОСАБАТЛАРИГА ДОИР

□ □ □

Эрон шоҳаншоҳи Муҳаммад Ризо Паҳлавий ҳазрат олийлари билан малика Фараҳ Паҳлавий ҳазрат олиялари СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан, 1965 йил 21 июндан 3 июлгача расмий визит билан СССРда меҳмон бўлиб турдилар.

Олий мартабали меҳмонлар самимият билан кутиб олиндилар, бу эса, Совет халқининг Эрон халқига нисбатан бўлган дўстона туйғуларининг бир далилидир.

Москвада Эрон шоҳаншоҳи билан Совет давлатининг раҳбарлари ўртасида музокаралар олиб борилганлиги Совет-Эрон қўшма ахборотида айтиб ўтилади. Олиб борилган музокаралар ҳамжиҳатлик ва самимийлик вазиятида ўтди. Бу музокаралар вақтида Совет-Эрон муносабатларини янада ривожлантириш масалалари устида, шунингдек, ҳар иккала давлатни қизиқтириб турган баъзи проблемалар устида фойдали тарзда фикрлашиб олинди.

Мустаҳкам тинчлик ўрнатишга ва халқаро кескинликни юмшатишга бутун чоралар билан ёрдам бериш зарурлиги хусусида томонлар бир хил фикрда эканликларини музокаралар кўрсатди.

Қўшма ахборотда томонлар мустамлакачиликнинг ҳамма кўринишларини қоралайдилар ҳамда мустамлака мамлакатлар ва халқларга мустақиллик бериш тўғрисида БМТ Бош Ассамблеяси 1960 йил 14 декабрда қабул қилган декларацияни сўзсиз бажаришга астойдил даъват қиладилар.

Шарқи-Жанубий Осиёдаги ва жаҳоннинг башқа баъзи жойларидаги аҳвол жиддий равишда кескинлашиб кетганлигини ҳар икки томон зўр безовталик билан қайд қилиб ўтдилар.

Томонлар шу масалалардаги ўз нуқтаи назарларини баён қилиб, барча халқаро низолар БМТ Устави принципларига мувофиқ равишда тинч йўл билан ҳал этилиши лозим деган фикрга қўшилдилар.

Томонлар Совет Иттифоқи билан Эрон ўртасидаги муносабатларнинг аҳволини муҳокама этиб, Совет-Эрон муносабатлари қулай йўлдан ривожланиб бораётганлигини, ҳар иккала мамлакат ўртасида иқтисодий ва техникавий ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги битим муваффақиятли амалга оширилаётганлигини мамнуният билан қайд қилиб ўтдилар.

Ҳар иккала томон, дейилади сўнгра ахборотда, иккала мамлакат ўртасидаги дўстона яхши қўшничилик муносабатларини янада ривожлантиришга, ҳар иккала халқ манфаатлари йўлида иқтисодий, илмий-техникавий ва маданий ҳамкорликни анча кенгайтиришга тайёр эканликларини изҳор қилдилар.

Эрон шоҳаншоҳининг Совет Иттифоқига қилган визити ҳамда ҳар иккала томонни қизиқтириб турган масалалар устида Совет Иттифоқи раҳбарларининг Эрон шоҳаншоҳи билан фикрлашиб олганликлари иккала мамлакат ўртасидаги ҳамжиҳатликни ва яхши қўшничиликни янада мустаҳкамлашга ёрдам беражак.

ХАТАРЛИ ЙЎЛ

ТАСС БАЁНОТИ

Яқинда Токиода Япония билан Жанубий Корея ўртасидаги муносабатларни «нормаллаштириш» тўғрисида деб аталган битимлар имзоланди.

Бу битимлар бутун Кореянинг, бутун корейс халқининг манфаатларига таалуқли масалаларни Япония ҳукумати билан Сеул маъмурлари ўртасида тил бириктириш йўли билан ҳал этишга уринишдан бошқа бир нарса эмас.

Корейс халқи Жанубий Корея режимига нафрат билан қараганлигини кўпданоқ изҳор қилган эди. Лекин шунга қарамай, шартноманинг матбуотда эълон қилинган текстидан маълум бўлишича, Япония билан Жанубий Корея ўртасидаги муносабатлар АҚШ оккупациячи қўшинлари томонидан вужудга келтирилган Жанубий Корея режимини «Корея ҳукумати» деб таниш асосида «нормаллаштирилади».

Битимга мувофиқ, Япония ҳукумати Жанубий Корея маъмурларини қўллаб-қувватлаш мажбуриятини ўз зиммасига олади. Маълумки, Жанубий Корея маъмурлари Кореяни демократик асосида тинч йўл билан бирлаштиришга қарши чиқмоқдалар ва чет эл қўшинларининг ёрдамига умид боғлаб ўз сиёсатларини амалга оширмоқчи бўладилар. Муносабатларни «нормаллаштириш» деб аталган нарсага Кореянинг икки қисмга бўлинишини кучайтиришга олиб борадиган ва корейс халқининг миллий бирлигини тиклаш йўлида қўшимча ғовларни вужудга келтирадиган бир қадамгина деб баҳо бериш мумкин.

Токио битимлари Вашингтоннинг тазйиқи натижасида вужудга келганлиги ҳеч кимга сир эмас. Вашингтон Япония ҳукуматини ва Жанубий Корея маъмурларини бир-бири билан яқинлаштириш учун бир неча йилдан буён уриниб келмоқда. Вашингтоннинг бундан кузатган мақсади — уларни АҚШнинг агрессив сиёсий йўлига тағин ҳам маҳкам боғлаб қўйишдан, ўз гумашталарининг халққа душман бўлган ва чириган режимини қутқазиб қолиш учун АҚШ мажбурият остида Жанубий Кореяга кўрсатаётган «ёрдам»нинг машаққатларини Япония зиммасига юклашдан иборат.

Бир неча йил мобайнида деярлик бир жойда тўхтаб қолган музокараларнинг пировардида ўз ўрнидан силжитилганлигига сабаб нима? Икки томонлама музокараларда учинчи томоннинг — Америка империализмининг кўланкасини кўриш қийин эмас. АҚШ империалистик доираларини биринчи навбатда қизиқтираётган нарса Осиёда тинчлик ва хавфсизлик манфаатлари эмас, балки Осиё халқларининг миллий озодлик ҳаракатини бостиришга ҳам қаратилган янги агрессив ҳарбий режалардир. Вашингтоннинг фармойиши билан Жанубий Корея солдатларини биринчи бўлиб Жанубий Вьетнамга юборган Жанубий Корея қўғирчоқларининг зўр бериб кучанаётганлиги бутун дунёга аёндир. Бундай шерик билан тил бириктириш, битимларда риёкорлик билан айтилганидек, «Осиёда ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш» га асло ёрдам бермайди.

Кореяда ва Японияда Токио битимларига қарши ўтказилаётган оммавий намойишлар Америка империалистлари, Япония монополистлари ва Жанубий Кореядаги халққа қарши тўда ўртасидаги битим қандай оқибатларга олиб келиши мумкин эканлигини ҳар иккала мамлакатнинг демократик жамоатчилиги яхши билганлигини исбот қилади.

Корея Халқ Демократик Республикасининг ҳукумати 23 июнда баёнот эълон қилиб, Япония ҳукуматининг Жанубий Корея маъмурлари билан тил бириктиришини қатъиян қоралади ва Токиода имзоланган битимларни қонуний битимлар, деб ҳисобламаймиз, деб огоҳлантирди. Корея Халқ Демократик Республикаси ҳукуматининг баёнотида империалистик доираларнинг Корея суверенитети ва мустақиллигига қарши қаратилган қора ниятлари фош қилиб ташланади. Ана шу қора ниятлар мазкур битимларда ўз ифодасини топди. Корея Халқ Демократик Республикасининг ҳукумати ҳақли суратда шуни таъкидлайдики, Япония билан Корея ўртасидаги муносабатларнинг бутун тарихи давомида вужудга келган ва ҳар иккала мамлакат халқларининг ҳаётий манфаатларига тааллуқли бўлиб, ҳал этилмай қолган масалалар Корея бирлаштирилганидан кейин ҳал этилиши мумкин ва лозим. Корейс халқининг манфаатларини ифода этмайдиган Жанубий Корея тўдаси билан тил бириктириш вазиятнинг мушкуллашувига олиб боради. Шу сабабли, Корея Халқ Демократик Республикасининг ҳукумати ўз баёнотида Япония ҳукуматини корейс ва япон халқларининг умумий манфаатларига зид бўлган ҳамда Узоқ Шарқда тинчликка хавф туғдирадиган битимлардан воз кечишга чақиради. Корея Халқ Демократик Республикаси ҳукумати бошқа давлатлар билан, шу жумладан Япония билан ҳам дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини ўрнатишга интилиш тақозоси билан шундай қадам қўйди. Корея Халқ Демократик Республикаси ҳукумати бунда корейс халқининг миллий манфаатларини қаттиқ туриб ҳимоя қилади ва Кореяни тинч йўл билан бирлаштиришга қаратилган тадбирларни кўраверади.

ТАСС қуйидагиларни айтиш ваколатини олган: Совет Иттифоқининг раҳбар доиралари Корея Халқ Демократик Республикаси ҳукуматининг шу йил 23 июндаги баёнотида изҳор қилинган позициясини чуқур равишда англайди ва ана шу ҳаққоний позицияни батамом қўллаб-қувватлайди.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

ФАХРИМИЗ

Ҳар бир корхонанинг ўз машъали ва илғори бўлади. Бундай пешқадамлар бизнинг енгил автомобиллар комбинати 3-автоколоннасида ҳам бор. Тўғри, ишимизда камчиликлар йўқ эмас. Айрим такси ҳайдовчилар клиентларга хизмат қилишда баъзан ўз шахсий манфаатларини кўзлаб, одамгарчиликни унутиб қўйишади, қўпол муомалада бўлишади. Улар шоли орасидан чиқадиган курмакдек ғашингизга тегади, албатта. Лекин бирники мингга, мингники туманга бўлмаслиги керакда, ахир. Беш қўл баравар эмас-ку. Такси ҳайдовчи шоферларимиз орасида ўзининг олижаноб хулки, хушмуомаласи, ширинсўзлилиги, одоб ва ахлоки билан кўпчиликнинг хурмати ва иззатига сазовор бўлаётганлар озмунча эмас.

Мана, коммунист Р. Юсуфхўжаевни олайлик. Унинг касби жуда оддий, такси ҳайдайди. Машинасининг эшигига «Коммунистик меҳнат зарбдори» деган сўзлар ёзилган. Шу йил 9-майда уни парадда учратиб қолдим. Кўкрагини «Қизил юлдуз» ордени ва аллақанча медаллар безаб турарди. Улуғ Ватан урушида оддий солдатликдан старший лейтенант даражасигача кўтарилган. Душманни Берлингача қувиб борган. Ўзи бу тўғрида ҳеч кимга гапирмайди. Гўё туғилган-у, шу автобазага шофер бўлиб ишга киргандек. Фақат иши ҳақида қайғуради. Ўртоқ Юсуфхўжаев шаҳар партия комитетининг аъзоси.

Коммунист М. Брагин Ўзбекистоннинг энг кекса гражданларидан. Туркистонда гражданлар уруши қизиган даврларда Китоб, Ғузор, Яккабоғ, Шаҳрисабз шаҳарларида босмачилар билан юзма-юз туриб курашган, Улуғ Ватан урушида ҳам қатнашган. Давлат унга пенсия тайин қилганига қарамай, жонажон коллективидан ажралгиси келмай ҳамон ёшлар билан баравар меҳнат қилмоқда. Унинг устахонасидан ямалиб чиққан камералар янгисидан ҳам яхши хизмат қилади. Уста вулканизатор. Жамоат ишларига бош-қош. Ёшларнинг қадрдон маслаҳатчиси.

Коммунистик меҳнат зарбдори Б. Холсуродов тажрибали ҳайдовчи. Қўш ордени, саккизта медали бор. СССР Қуролли кучлари қўмондонлигининг тақдирномаларига сазовор бўлган солдат. Берлинни фашистлардан озод қилишда қатнашган. Ишда ҳам ҳарбийча интизомга қаттиқ риоя қилади. Суҳбатлашсанг ҳузур қиласан у билан. Партия ташкилотининг ҳар қандай топшириғини аъло даражада бажаради. Ҳар кварталда маъмуриятнинг мукофотини, раҳматини олади. Оилавий ҳаётда ҳам, ишда ҳам ҳаммага ўрнак.

Автоколоннамиздаги кўпчилик коммунистлар ҳақида ана шундай кўнгилли гапларни айтса бўлади. Коммунистларимизнинг деярлик ҳаммасида партия ва жамоат топшириғи бор. В. Пушкарский сиёсий маориф тўгарагининг пропагандисти, Х. Каттахўжаев паркдан фойдаланиш комиссиясининг аъзоси, В. Чиканов автоколонна деворий газетасининг редактори, В. Молюченко техника комиссиясини бошқаради, токарь В. Манойлов рассом сифатида сатирик варақаларда чиқадиган карикатураларни дўндиради. Автопаркимизнинг Маяковскийси дейишади шоферлар уни. Коммунист М. Кичко радиоузелни бошқариб туради, И. Храпан цех касаба союзи раисининг ўринбосари, Т. Лещенко билан П. Кузьменко ўртоқлар автоколонна партия бюросининг аъзолари.

Автоколоннамиздаги коммунистлар тўғрисидаги энг қисқа гаплар ана шулар. Парк маъмурияти, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ҳарбир ишда аввало шу ўртоқларга таянади. Шу туфайли ҳам ой сайин план топшириқларини ортиғи билан адо этаётирмиз. Коллективимизни ва айниқса ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда кекса коммунистларимиз айниқса яхши ёрдам бермоқда. Ишга коммунистчасига муносабатда бўлаётганлигимиз туфайли авариялар сони тобора камаймоқда. Машина паркидан фойдаланиш даражаси анча юқори. Кўп ойлардан бери 1-автокомбинат кўчма Қизил байроғини қўлимизда сақлаб келмоқдамиз. Юқорида номлари айтилган коммунистлар катта коллективимизнинг байроқдорларидир. Сафимизда шундай ажойиб кишилар бор экан, ишимиз ҳамиша ўнгидан келаверади.

А. ИБРОҲИМОВ.
Тошкент енгил автомобиллар комбинати 3-автоколоннаси партия бюросининг секретари.

Ёш мутахассис А. Сўфиев Оҳангарон цемент-шифер комбинатида смена мастери бўлиб меҳнат қилади. Ёш бўлса ҳам ўз ишини пухта билади у. Яхши ташкилотчи ва тарбиячи. А. Сўфиев раҳбарлик қилаётган смена ойлик планларини ортиғи билан адо этаяпти. Тайёрланаётган маҳсулотлар сифати барчага манзур. Суратда: смена мастери ўртоқ А. Сўфиев.

В. Сироткин ва И. Глауберзон фотоси.

ЯНГИЛИК

БУ ҚУЛАЙРОҚ БЎЛАДИ

Қирқ иккинчи размер пойафзал кийдиган эркакларга яқин вақтлар ичида йигирма еттинчи размер ботинка олишга тўғри келади. Аёлларнинг ўттиз олтинчи размер туфлиларига бундан кейин йигирма уч ярминчи номер қўйилади. Чарм-пойафзал саноати марказий илмий тадқиқот институти ишлаб чиққан янги стандарт бўйича пойафзалларни ана шундай номерлаш жорий қилинади. СССР стандартлар, ўлчовлар ва ўлчов асбоблари давлат комитети пойафзалларни бундай номерлашни тасдиқлади.

Ҳозирги вақтда мамлакатда ишлаб чиқариладиган пойафзаллар оммавий деб аталувчи нумерацияга эга. Бу нумерацияга биноан саноат қирқ тўрт размердаги пойафзалларни ишлаб чиқармоқда. Номерлар орасидаги интервал 6,62 миллиметрни ташкил этади. Бундай нумерация бўлганида юз харидордан фақат 59 таси ўзининг оёғига аниқ тўғри келадиган пойафзал сотиб олиши мумкин, деб ҳисобламоқдалар.

Янги стандарт бўйича жорий қилинаётган нумерациянинг метрик системаси 69 размердаги пойафзал ишлаб чиқаришни кўзда тутади. Номерлар орасидаги интервал беш миллиметрдан ошмайди. Мутахассисларнинг ҳисоблашларича, бу ҳол аҳолининг деярлик 80 процентига оёқнинг катта кичиклигига қараб лоплойиқ келадиган ботинка ва туфлилар олиш имконини беради.

Янги стандартнинг жорий қилиниши харидорларга яна бошқа бир қанча қулайликлар беради. Пойафзаллар нумерацияси, жумладан, кўпгина ҳолларда пайпоқ ва носкилар нумерациясига мувофиқ бўлади. Пойафзалнинг хил ва турларидан қатъий назар маълум узунликдаги оёқ юзига, ботинкалар ёки туфлиларнинг бир нумери тўғри келади.

Давлат комитетида хабар беришларича, Ленинграддаги «Пролетарская победа» номли 2-фабрика мамлакатда биринчи бўлиб нумерациянинг метрик системасида пойафзаллар ишлаб чиқаришга ўтди. Бироқ, қолипларни янгилаш билан боғлиқ бўлган янги стандартни тўла жорий қилиш анчагина вақт талаб қилади. Ана шу даврда пойафзаллар нумерациясининг икки системаси мавжуд бўлади.

Москва, (ТАСС мухбири).

Она-Ватан бўйлаб

УКРАИНАНИНГ ЁНАДИГАН СЛАНЕЦИ

МОСКВА. (ТАСС). Украинанинг жанубида ёнадиган сланецлар манбаи топилди. Сланецлар запаси 700—800 миллион тонна мўлжалланмоқда. Украина сланецлари ўз хусусиятлари билан Эстониянинг машҳур сланецларидан устун туради. Сланецнинг ана шу хазинаси базасида, шунингдек Ново-Дмитриевск яқинида очилган қорамтюр кўмир манбалари базасида йирик ёқилғи электр станциялари қурилиши лойиҳалаштирилади.

БАЛИҚЧИЛАР-ЧОРВАДОРЛАРГА

ВЛАДИВОСТОК. (ТАСС). Приморье балиқ комбинатлари мамлакатдаги комбикорм заводларига 10 минг центнер балиқ уни жўнатди. Ўлка корхоналари ҳар йили юз минглаб центнер ана шундай тўйимли озуқа ишлаб чиқаради.

АМУДАРЁ «ЖЕНЬШЕНИ»

АШХОБОД. (ТАСС). Амударёнинг қайирида «Женьшень» — Қизилмия илдизи йиғиштириб олина бошланди. У, озиқ-овқат саноати ва медицинада кенг қўлланилади. Қазиб олинган илдиз Чоржўйга «Средазлакрица» фирмаси заводига етказиб берилади. Бу ерда Қизилмия илдизи сортларга ажратилади ва прессланган ҳолда истеъмолчиларга жўнатилади. Хом ашёнинг бир қисми Уралдаги Қизилмия заводига юборилади. Бу завод чет эл бозорига Қизилмия уни экстрактини етказиб берувчи йирик корхонадир. Кейинги вақтларда бу маҳсулот АҚШ фирмаларига, Финляндия, Германия Федератив Республикаси, Кубага ва бошқа мамлакатларга жўнатилди.

ЯРИМ ЙИЛЛИК ПРОГРАММА-ГОЭЛРО ПЛАНИГА ТЕНГ

НОВОСИБИРСК. (ТАСС). Турбогенератор заводи Бухтарма ГЭСи учун мўлжалланган 75 минг киловатт қувватли электр машинасини тайёрлаб бўлди. Бу — Иртиш дарёсидаги гигант ГЭСнинг тўққизинчи ва сўнгги агрегатидир.

Корхона ҳар йили ишлаб чиқараётган машиналарнинг қуввати ГОЭЛРО планида белгиланган электр қувватларидан деярли икки баравар ошиқдир. Новосибирск гидрогенераторлари Иркутск, Братск, Усть-Каменогорск, Чордара ГЭСларида ишлаб турибди, Вилюск ГЭСида монтаж қилинмоқда. Заводда тайёрланган турбогенераторларни мамлакатнинг кўпгина ёқилғи электр станцияларида учратиш мумкин.

КИЧИК КЕМАЛАРГА КЕНГ ЙЎЛ

БОБРУЙСК (Могилев области). (ТАСС). Бу ердаги кема-ремонт заводи ойна-пластикдан ишланган дастлабки иккита кемани қурди. Булар типовой казанка қайиқлари бўлиб, ҳар бирининг узунлиги деярли 5 метрдир.

Кема 13,5 от кучига эга бўлган двигателлар билан таъминланган бўлиб, тўрт киши ёки 400 килограмм юк ташишга мўлжалланган. Кемалар соатига 30 километргача тезлик билан қатнайди.

БЕЛОРУССИЯНИНГ ТУРТИНЧИ «СЕЛЬМАШ» ЗАВОДИ

МИНСК. (ТАСС). Мозирь шаҳрида қишлоқ хўжалик машиналари ва ускуналари ишлаб чиқарадиган ихтисослаштирилган корхона барпо қилинди. Бу — республикада тўртинчи «Сельмаш» заводидир.

Ҳозирги вақтда Белоруссия саноати қишлоқ хўжалигига машина ва механизмларнинг ўттиздан ортиқ турини етказиб бермоқда. Гомелдаги силос йиғиш комбайнлари заводи силос тайёрланадиган экинларни йиғиштириб оладиган юқори унумли «КС-2,6» машинасини, шунингдек тўрт тонна юк кўтарадиган трактор прицепларини ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Лида шаҳридаги «Сельхозмаш» заводи коллективи колхоз ва совхозлар учун картошка қазийдиган техника тайёрлаб беради. Бобруйскда минерал ўғитлар сочадиган махсус мосламалар ишлаб чиқариш ташкил этилди.

ЯНГИ ҲОСИЛ ҒАЛЛАСИ

ФРУНЗЕ (ТАСС). Қирғизистон колхоз ва совхозлари давлатга ғалла сотишни бошлаб юбордилар. Чўй ва талас водийларининг тоғлик ғаллазорларидан тайёрлов пунктларига юзлаб центнер дон етказиб берилди.

НОРАК ГЭСи ҚУРИЛИШИДА

НОРАК (Тожикистон ССР). (ТАСС). Норак ГЭСи бўлажак тўғонининг дарвозаси ўрнатиладиган жойда юқори тўсиқнинг тирковичь деворига дастлабки кубметр бетон ётқизилди. Мана шу тиркович девор ёрдамида соҳилда 700 минг кубметргача хажмда материалларнинг зарур запаси яратилади. Шу йилнинг охирида Вахш дарёси тўсилган вақтда мана шуларнинг ҳаммаси портлатиш йўли билан сувга ташланади ва юқори тўсиқнинг заминини ташкил этади.

МАИШИЙ ХИЗМАТ НАМУНАЛИ БЎЛСИН

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XIII ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Республикамиз пойтахтидаги аҳолига маиший хизмат кўрсатувчи корхоналар ва ташкилотлар коллективлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIII пленуми қарорларини амалга ошириш йўлида қатор ишлар қилишди. Аҳолига маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш, маданиятини ошириш, турли хил маиший хизмат кўрсатиш корхоналарини янада кўпайтиришда маълум ютуқлар қўлга киритилди.

Шаҳарда 18 та янги маиший хизмат кўрсатиш корхонаси, ателье ва қабул қилиш пунктлари фойдаланишга топширилди. Чилонзор массивида «Маиший хизмат кўрсатиш саройи» бунёд этилди. Бу билан массивда яшовчи меҳнаткашларга хизмат кўрсатиш анча яхшиланди. Мавжуд бўлган майда ва кўримсиз маиший хизмат кўрсатиш корхоналари йириклаштирилди, аҳолининг тинмай ўсиб бораётган эҳтиёжларига тўла жавоб берувчи ихтисослашган устахоналар ташкил этилди. 40 дан ортиқ пойафзал ремонт қилиш устахонаси, электрорадио, холодильник, телевизор ва шунга ўхшаш бошқа уй-рўзғор анжомларини ремонт қилувчи устахоналар пайдо бўлди.

Шаҳар партия ташкилоти аҳолига маиший хизмат кўрсатувчи корхоналарни малакаси ва билими етарли бўлган, бу ишни жон-дилидан севувчи кадрлар билан мустаҳкамлашга эътиборни кучайтирди. Фақатгина ўтган йили 300 га яқин ишчи, инженер-техник ходим ва хизматчи турли курсларда ўз малакаларини оширдилар. Аҳолига маиший хизмат кўрсатишдек масъулиятли ва олижаноб вазифани сидқидилдан бажарувчи кадрлар раҳбарлик ишларига қўйилди.

«5 декабрь» пойафзал фабрикаси ва сартарошлик комбинати кейинги вақтларда муттасил давлат планларини бажармасди. Бунинг устига уларнинг хизмати ҳам кўнгилдагидек эмасди. Меҳнаткашлардан шу ҳақда жуда кўп шикоятлар тушарди. Шуни ҳисобга олиб бу корхоналарнинг раҳбарлигига ишбилармонд ходимлардан Ғ. Холиқов ва Ҳ. Ҳасанбоев ўртоқлар тайинландилар. Бу яхши натижалар бермоқда. Корхоналар маъмурияти бошланғич партия ва касаба союз ташкилотлари билан ҳамкорликда ўз коллективлари куч-ғайратини зиммадаги вазифаларнинг тўла ва сифатли бажарилишига сафарбар этаолдилар. Коммунистлар ва комсомолларнинг авангардлик роли ошди. Шулар туфайли иккала корхона ҳозирги вақтда давлат планларини муваффақиятли бажармоқда. Аҳолига хизмат кўрсатиш сифати ҳам бирмунча яхшиланди.

Шаҳар маиший хизмат бошқармасининг иши ҳам бирмунча жонланди. Ҳар бир киши ҳисобига хизмат кўрсатиш ҳажми йил давомида 40 процент ортди ва 12 сўм 26 тийинни ташкил этди.

Меҳнаткашлар турмуш маданиятининг янада яхшиланиши уларга транспорт хизмати кўрсатаётган коллективлар ишига ҳам боғлиқ. Шаҳар пассажир автомобиль транспорти кейинги вақтда бироз ривожланди. Автобуслар парки сон жиҳатдангина эмас, сифат жиҳатдан ҳам анча яхшиланди. Ҳозир 1200 га яқин автобус пассажирларга хизмат қилаяпти. Бундан ташқари, эски моделлардаги 265 автобус янгиланди. Шу йилнинг беш ойи ичида 55 та янги автобус рейсларда қатнайбошлади. Бир қанча янги автобус маршрутлари ташкил этилди. Кондукторсиз ишловчи маршрутлар 46 тага етказилди. Бу шаҳарда мавжуд бўлган барча автобус маршрутларининг деярли 90 процентини ташкил этади.

Транспортчилар аҳоли талабини ҳисобга олиб шаҳарда транспорт хизмати агентлиги ташкил этишди. Бу агентлик меҳнаткашларнинг юкларини, уй-рўзғор буюмларини ташиш, тўй-томошаларини ўтказиш учун автомашиналар бериб туради.

Шаҳар телефон станцияси коллективи ҳам меҳнаткашлар маданий ва маиший турмуш шароитини яхшилашга муносиб ҳисса қўшишга ҳаракат қилаяпти. Чилонзор массивида 7-автомат телефон станцияси ишга туширилди. 1-телефон станциясининг қуввати 2 минг номерга ошди. Телефон абонентлар сони 4 мингга кўпайди.

Бироқ, шунга қарамай, аҳолига маиший хизмат кўрсатишнинг ҳозирги даражаси давримиз талабларидан орқада қолмоқда. Бу соҳада ҳали жуда катта камчиликлар бор. Аҳолига маиший хизмат кўрсатувчи корхоналар, транспорт ва алоқа ташкилотларининг ривожланиши уй-жой қурилиши суръатидан, меҳнаткашларнинг ўсиб бораётган эҳтиёжларидан анча орқада қолмоқда. Янги уй-жой массивларида бу соҳада катта камчиликлар бор. Айрим корхоналар коллективларининг сифатсиз ишлаётганлиги, аҳоли заказларини ўз вақтида бажармаётганлиги меҳнаткашларнинг ҳақли эътирозига сабаб бўлмоқда. Ҳали ҳам шаҳарда кўпчилик маиший хизмат кўрсатувчи корхоналарнинг дам олиш куни якшанба кунларида бўлаяпти. Бизнингча бу нотўғри. Уларнинг дам олиш кунини ҳафтанинг бошқа бирор кунига кўчириш керак. Шундай қилинса аҳолига жуда қулайлик туғиларди.

Шаҳар маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси корхоналарининг ёмон ишлаётганлиги ҳақида кўплаб ариза ва шикоят тушмоқда. Айниқса, бошқармага қарашли «Зангори экран» телеательеси ишидан меҳнаткашлар норози бўлмоқдалар. Ателье коллективи буюртмани ўз вақтида адо этмайди, иш сифати ҳам паст.

Маиший хизмат кўрсатиш корхоналарининг маъмурияти, бошланғич партия ва касаба союз ташкилотлари коллектив ўртасида оммавий-сиёсий, ташкилий-тарбиявий ишларни лозим даражада олиб бормаётганликлари, социалистик мусобақани ва унинг олий формаси бўлган коммунистик меҳнат учун курашни яхши йўлга қўймаётганликлари туфайли шундай камчиликлар содир бўлмоқда. Кўпчилик корхоналар раҳбар ходимлари ўз ишларига танқидий нуқтаи назардан қарамаяптилар. Ишлаб чиқариш маданиятини ошириш, меҳнаткашларга қилинаётган хизмат сифатини яхшилаш билан етарли шуғулланишмаяпти. Шаҳар автомобиль транспорти, телефон тармоқлари хизматчилари фаолиятида ҳам шундай қатор камчиликлар бор.

Бу йил маиший хизмат корхоналари олдида катта вазифалар турибди. Улар иш ҳажмини кенгайтиришлари ва сифатини тубдан яхшилашлари лозим. Шаҳар маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси бўйича 12 та янги корхона — ателье, қабул пунктлари, 6 та маиший хизмат комбинати фойдаланишга топширилиши лозим. Мавжуд корхоналарнинг техника даражаси анча ортади. Кадрлар тайёрлаш соҳасида катта ишлар қилинади. 700 дан ортиқ ишчи, инженер-техник ходим ва хизматчи турли курсларда ўз малакаларини оширадилар.

Шаҳар транспорти ходимлари 3 та янги автобус маршрутларини ишга тушириши, 3-автопарк территориясида янги ишлаб чиқариш корпуси қуриши зарур. Мавжуд автобус маршрутлари янада узайтирилади. Йил охиригача турли типдаги 90 га яқин автобус ишга туширилади. Шаҳар телефон станцияси ходимлари эса мавжуд телефон тармоқларини кенгайтиришлари, ишдаги камчиликларни йўқотишлари зарур. 6-телефон станцияси қувватини 2 минг номерга, 7-станцияникини эса 6 минг номерга кўпайтириш, 2 минг номерли 8-телефон станциясини ишга туширишни таъминлашлари зарур.

Коммунистик жамият моддий-техника базасини яратишдек умумхалқ вазифасига муносиб ҳисса қўшиш учун меҳнат қилаётган республикамиз пойтахти аҳолисига маданий-маиший хизмат кўрсатишни ҳар қачонгидан ҳам яхшилаш зарур. Ана шу олижаноб вазифанинг тўла-тўкис уддасидан чиқиш учун бу соҳадаги барча имкониятларни тўла ишга солиш, корхоналар коллективлари ўртасида унумли ва сифатли ишлаш учун мусобақани қизитиш лозим.

С. ОРИФБОЕВ,
Тошкент шаҳар партия комитетининг инструктори.

ҚЎШИМЧА МАҲСУЛОТ

Тошкент темирйўл бўлинмаси меҳнатсеварлари ўз байрамлари — темирйўлчилар кунини меҳнатда улкан ғалабаларни қўлга киритган ҳолда кутиб олмоқчилар. Бўлинма бўйича халқ хўжалик юкларини ташиш ярим йиллик плани муддатидан олдин бажариб қўйилди. Планга қўшимча равишда 4 миллион тоннадан ортиқ юк манзилларга етказиб берилди.

Бу ютуққа Оҳангарон станцияси коллективи ва Оҳангарон разрези кончилари айниқса катта ҳисса қўшдилар. Иккинчи квартал давомида бу станциядан планга қўшимча равишда 309 минг 261 тонна «қора олтин» Ўзбекистон ва Ўрта Осиё республикалари корхоналарига жўнатилди. Бўзсув станцияси темирйўлчилари ҳам Оҳангарондаги ўз ҳамкасбларидан қолишмадилар. Улар вагонларга Ўзбекистон ва қўшни республикалар учун планга қўшимча равишда 7592 тонна минерал ўғит ҳамда қурилиш материаллари ортиб бердилар.

Халқ хўжалиги юкларини жойларга тез ва соз етказиб беришда Тошкент тепловоз депоси машинистларидан Х. Турсунов, Х. Маҳмудов, С. Орифжонов, Р. Азизов каби ўртоқлар алоҳида ғайрат кўрсатишди. Улар планга қўшимча равишда юк ташиш билан бир қаторда тепловозларни моҳирлик билан бошқарганликлари натижасида кўплаб ёнилғини ҳам тежаб қолишга эришдилар.

Ҳозирги пайтда бўлинманинг барча станцияларида юк ортиш ва тушириш ишлари тўла механизациялаштирилаяпти. Кўпгина рационализаторлик таклифлар ишлаб чиқаришга жорий этилмоқда. Уларнинг барчаси кўплаб маблағни иқтисод қилиб қолиш имконини бермоқда.

А. КОМИССАРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ИЛҒОР КОЛЛЕКТИВ

«Строймеханизация» трестининг 1-бошқармаси коллективи етти йилликнинг сўнгги йилида ажойиб зафарлар қучмоқда. Бошқармада 1-квартал плани муддатидан олдин адо этилган эди. 2-квартал топшириғи ҳам барвақт бажарилиб қўйилди. Ярим йиллик планга қўшимча равишда бир неча минг сўмлик ерости коммуникация ишлари бажарилди.

Бу ютуқни қўлга киритишда коммунистик меҳнат зарбдорларидан бульдозерчилар Раҳмат Шамсиев, Алексей Соушкин, экскаваторчи Анатолий Каянлар алоҳида ғайрат ва шижоат кўрсатдилар. Улар смена топшириқларини ҳозир ҳам 1,5—2 ҳиссага етказиб адо этмоқдалар.

Ремонтчилар ғайрати ҳам соз. Улар ремонт талаб техниканинг узоқ туриб қолишига йўл қўймаяптилар. Сифатли ремонт учун курашмоқдалар.

У. ЗОКИРОВ.

Тошкент бадиий буюмлар фабрикаси коллективи қўли билан тайёрланаётган палак ва чойшаблар, дўппи ва қийиқлар жаҳонга машҳур. Уларнинг барчаси дид ва ихлос билан тикилган. Юқоридаги суратда фабрика чеварлари Мунаввара Умарова (чапда) ва Мактуба Аъзамова ўртоқлар ўзлари тиккан дўппиларни яна бир бор кўздан кечирмоқдалар.

Чапдаги суратда: «Сувенир» фирмаси рассоми Т. Тўхтахўжаев иш устида: У чизаётган расмлар буюмларга гўзаллик ва мазмун бахш этаяпти.

В. Салов фотолари.

ЭСТЕТИК ДИД

Эстетик тарбия коммунистик тарбиянинг ажралмас қисми. Уни амалга ошириш эса, эстетик тарбия назариясини коммунистик қурилиш практикаси билан боғлаб турмушга татбиқ этиш демакдир. Яъни, булар ўзаро чамбарчас боғлиқ. Чунончи, эстетик тарбия назарияси эстетик тарбияни амалга оширишнинг зарур шарти ва воситасидир.

Коммунистик қурилиш даврида эстетик тарбияни амалга ошириш жуда катта аҳамият касб этади. Партия Программасида кўрсатилганидек, бу даврда эстетик тарбиянинг зарурaтигина эмас, имконияти ҳам ортиб боради.

Эстетиканинг мазмуни юксак эстетик ва бадиий дидни тарбиялашдан иборатдир. Эстетик ва бадиий дид албатта ўз ичига кўп нарсаларни олади.

Меҳнаткашларни эстетик тарбиялашда оила ва жамоат ташкилотлари, матбуот ва маориф, маданият ва санъат, фан ва техника баббаравар қатнашади.

Совет олими, шу билан бирга совет врачи ва педагогининг, механизатор ва агрономи, пахтакор ва токарь оддий ишчи ва колхозчисининг Америка олими, ўқитувчи ва врачи, оддий ишчи ва фермерларидан фарқи нимада? Албатта, турмуш асослари ва илмий дунёқарашида!

Шунинг учун ҳам партия марксизм-ленинизмни кенг халқ оммаси ичида ташвиқ этишга, халқнинг Маркс ва Ленин таълимоти билан танишиши учун кенг имкон яратишга алоҳида эътибор бермоқда.

Диалектика ва эстетика, айниқса илм билан шуғулланувчи, билим ўрганувчи ва ўргатувчи ҳар қандай киши учун сув ва ҳаводай зарур. Тимирязев айтганидек, «Шоирнинг ижоди, файласуфнинг диалектикаси, тадқиқотчининг маҳорати — буюк олимни туғдирувчи омиллар ана шулардир». Турли фан асосларини эгаллашга интилиш, ижодий меҳнатни севиш ва яратувчилик руҳи фақат олимлар учунгина эмас, балки барча ижодкор совет кишиларига хос фазилатдир.

Диалектика эстетиканинг жони бўлса, эстетика ижтимоий ҳаётдаги диалектиканинг мангулик қўшиғидир. Инсон ўзининг ҳар қандай ижодий фаолиятида яратувчилик моҳиятидан лаззатланади. Ҳақиқатан ҳам, француз мутафаккири Эжен Делакруа айтганидек, ижодкорлик руҳи билан «роҳатлана олмаслик буюк нарсаларни ярата олмаслик қобилияти билан тўла мувофиқдир...»

Эстетик тарбия вазифаларини ҳал этишда меҳнатдан восита сифатида фойдаланиш яхши натижалар беради. Меҳнат инсон кўркамлиги, инсон гўзаллиги ва инсон равнақининг бебаҳо чашмасидир.

Халқимизда «Меҳнат — меҳнатнинг таги роҳат» деган машҳур мақол бор. Бу мақол меҳнат туфайли тирикчилик қилиш маъносинигина эмас, шу билан бирга озод меҳнатдан маънавий роҳатланиш маъносини ҳам англатади. Социалистик жамиятда меҳнат кун кўришнинг оддий воситасигина эмас, балки шон-шараф ва қаҳрамонлик ишидир. Халқимиз Социалистик Меҳнат Қаҳрамонларини бекорга ардоқламайди.

Бироқ, ҳар қандай меҳнат ҳам кишига эстетик завқ бағишлай олмайди. Чунончи, капиталистик жамиятга меҳнат кўпчилик халқ оммасини эзиш, жабрлаш ва камситишга хизмат этади. Фақат социалистик тузумдаги озод меҳнатгина кишиларга чексиз ҳузур-ҳаловат бахш этади.

Совет мактаби ва совет оиласи эстетик тарбияни олиб боришнинг ниҳоят муҳим звеноларидир. Коммунистик дунёқарашни ёш авлодда шакллантирадиган совет мактаби болаларга эстетик тарбия асосларини ҳам сингдириши керак.

Мактабда эстетик тарбияни амалга оширишда бутун мактаб ҳаёти, барча фанлар, мактабдан ташқари машғулотлар муҳим роль ўйнайди. Бинобарин, мактабда эстетик тарбияни тўғри йўлга қўйиш кўп жиҳатдан шу предметларнинг қай даражада яхши ўқитилишига ҳамда уларни ўқитиш давомида эстетик тарбияга мунтазам равишда эътибор бериб борилишига боғлиқдир.

КОММУНИЗМ КИШИСИНИ ТАРБИЯЛАЙМИЗ

Мактабнинг турмуш билан алоқасини мустаҳкамлаш тўғрисидаги Қонун совет мактабини коммунистик қурилиш талаблари даражасига кўтаришни тақозо этади. Чунончи, мактабда адабиёт ўқитишни эстетик тарбияга бўйсундириш лозим. Бунинг учун адабиёт ўқитишни бевосита бадиий адабиётга, халқ турмушига — адабиёт сифатида ўқитилиши ва у, тарих, география, она тили сингари предметлардан сезиларли фарқ қилиши зарур.

Умуман, санъат эстетика тарбиянинг алоҳида, ўзига хос, ўткир қуролидир. Совет кишиларида бадиий дидни тарбиялашда санъатнинг роли беқиёс. Бунда санъатнинг ҳамма турлари тўла қатнашиши зарур. Шунингдек, юксак бадиий дидни тарбиялаб етиштириш учун ҳамма санъат турлари кенг қулоч отиши керак.

Тасвирий санъатсиз коммунистик жамият кишисида ҳар томонлама юксак бадиий дидни тарбиялаб бўлмайди. Бугунги ўзбек томошабинлари Ў. Тансиқбоев ва А. Абдуллаев, Ч. Ахмаров ва С. Абдуллаев, Л. Абдуллаев ва Р. Аҳмедов, Н. Қорахон ва З. Иноғомов каби ўзбек рассомлари асарлари билан бир қаторда Микельанжело ва Рафаэль, Леонардо ва Рембрандт, Домье ва Курбе, Репин ва Суриков, Левитан ва Шишкин, Пикассо ва Руттузоларнинг инсоният бадиий хазинасига улкан ҳисса бўлиб қўшилган дурдона асарларидан баҳраманд бўлмоқдалар.

Дарҳақиқат, Маркс ва Энгельснинг «Коммунистик жамиятда рассомлар бўлмайди, рассомлик билан ўз фаолиятининг бири сифатида шуғулланувчи кишиларгина бўлади» деган фикри ўзбек тасвирий санъат томошабинларига ва ҳаваскорларига ҳам хосдир.

«Тасвирий санъат мактаби» номли ҳаваскор рассомлар учун чиқарилган кўп томли қўлланма ҳамда бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ва халқ маданияти университети тингловчилари учун нашр этилаётган «Тасвирий санъат кутубхонаси» сериясидаги брошюра ҳам санъат томошабинлари, ҳаваскорлар, ўқувчилар, студентлар ва санъатшуносларга яхши совға бўлди.

Тасвирий санъат бўйича педагоглар ва лекторлар тайёрлаш ишини йўлга қўйиш, ҳар бир мактаб, ташкилот, корхона, завод, колхоз ва совхозда санъат ва санъатшунослик тўгаракларини ташкил этиш катта натижалар беради.

Эстетик билим ва тажрибаларни тинмай эгаллаш эстетик тарбияни амалга оширишнинг муҳим шартларидандир. Шунинг учун эстетикага доир семинарлар, тўгараклар ва мунозаралар ташкил этилса дуруст бўларди. Чунончи, В. И. Ленин номидаги ТошДУ философия кафедраси доимий ишлайдиган эстетика, этика ва атеизм тўгарагини ташкил этди. Бир йилдан бери ишлаётган бу тўгаракда ўқитувчилар ва студентлар актив қатнашиб, марксча-ленинча эстетика, этика ва атеизм асосларини ўрганмоқдалар.

Меҳнаткашларни эстетик жиҳатдан тарбиялаш ишини бутун воситалар билан жонлантириб юбориш бу куннинг энг муҳим, энг актуал вазифаларидандир. Бу ишни муваффақиятли ҳал этмай туриб, эстетик тарбия вазифаларини тўла амалга ошириш қийин.

М. НУРМАТОВ,
фалсафа фанлари кандидати.

БУ КИТОБЛАРНИ ЎҚИНГ

«УЗБЕКИСТОН» НАШРИЕТИ БУЙИЧА

Н. АЛЕЕВ. Ернинг ҳақиқий хўжайинлари. Рус тилида. 111 бет. Тиражи 3 минг. Баҳоси 16 тийин.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалигига бағишланган очерклардан иборат бўлган бу тўплам 1963—1964 йилларни ўз ичига олади. Очеркларда механизация ва химизация, қолоқ колхозларни кўтариш проблемаси, қишлоқ хўжалигини интенсивлаш ва ихтисослаштириш, қишлоқда партия ва хўжалик ишининг услуби тўғрисида баҳс юритилади. Кишиларнинг меҳнати ва ҳаёти, уларнинг ижодий фикр ва ҳис-туйғулари китобдаги ҳамма очеркларда қизил ип бўлиб ўтади. Бу тўплам кенг китобхонлар оммасига мўлжаллангандир.

Г. И. ЯРОВЕНКО. Минерал ўғитларни ғўзага солишнинг муддати ва усуллари. Рус тилида. 36 бет. Тиражи 4 минг. Баҳоси 4 тийин.

Ушбу брошюрада жўхори, маккажўхори ва бошқа экинлар экилган ерларда ўстириладиган ғўзани азот ўғити билан озиқлантиришнинг энг рационал усуллари баён қилинган.

Т. В. ПРОТАСОВ. Уғитнинг форма ва кўринишлари. Рус тилида. 40 бет. Тиражи 4 минг. Баҳоси 5 тийин.

Автор ўз китобчасида минерал ўғитлар ишлаб чиқариш соҳасида фан эришган энг сўнгги ютуқларни ҳикоя қилади. Шунингдек, илғор хўжаликларда пахта етиштиришда минерал ўғитлардан рационал фойдаланишнинг тажрибаси ҳам баён этилади.

В. Ф. САВЕЛЬЕВ, Н. И. СИЛАЕВ. Темир йўлда меҳнат унумдорлиги ва уни ошириш йўллари. Рус тилида. 39 бет. Тиражи 2 минг. Баҳоси 8 тийин.

Брошюрада Ўрта Осиё темир йўли корхоналарида меҳнат унумдорлигини оширишнинг илғор тажрибаси тўғрисида ҳикоя қилинади. Бундан ташқари авторлар меҳнат унумдорлигини янада оширишнинг мавжуд резервлари ва муҳим факторлари тўғрисида ҳам кенг фикр баён қилишган. Китобча темир йўл транспортида ишловчи ходимларга мўлжалланган.

«ТОШКЕНТ» НАШРИЕТИ БУЙИЧА

ЛЕВ НИКУЛИН. Қўрқоқ. Узбек тилида. 388 бет. Тиражи 15 минг. Баҳоси 49 тийин.

Китоб билан танишган ўқувчи кўз олдида асар қаҳрамонининг мураккаб ва оғир ҳаёт йўли гавдаланади. Шчеглов болалигида чет элга бориб қолади, муҳожирларнинг мусибатли ҳаёти билан ошна бўлади, партизанлар отрядлари билан бирга Францияда оккупантларга қарши курашади ва ниҳоят ўз Ватани, Россияга қайтиб келади.

«ЁШ ГВАРДИЯ» НАШРИЕТИ БУЙИЧА

Р. А. НУРУЛЛИН. Туркистон АССР Советлари чет эл ҳарбий интервенцияси ва гражданлар уруши даврида. Рус тилида. 225 бет. Тиражи 650. Баҳоси 1 сўм 20 тийин.

Китобда Туркистон АССР Советларининг чет эл ҳарбий интервенцияси ва гражданлар уруши давридаги тарихини ўрганишнинг натижалари баён қилинади. Автор жуда кўп архив манбаларини, маҳаллий матбуот материалларини, Коммунистик партиянинг ишчи ва деҳқонларни социалистик давлатни бошқаришга жалб этиш учун кураши, Туркистон АССР Советларининг моддий ва одам ресурсларини мудофаа эҳтиёжларига жалб этишдаги кўпқиррали фаолияти, ташқи интервенция ва ички контрреволюция устидан қозонилган ғалаба чуқур анализ қилинади.

Монография гуманитар олий ўқув юртларининг студентлари ва ўқитувчиларига, партия, совет активи ва Ўрта мактабларнинг ўқитувчиларига мўлжалланган.

ЯНГИ ГАЗЕТАЛАР

Июль ойининг бошида Ўзбекистонда йигирма иккита янги газета чиқабошлади.

Қашқадарё области газетхонлари «Кашкадарьинская правда» область газетасининг биринчи сонини олдилар. Химиклар ва энергетиклар шаҳри — Чирчиқда, металлурглар шаҳри — Олмалиқда, индустриал Оҳангаронда, Қўқон, Марғилон ва Наманганда газеталар чиқди. Қорақалпоғистон АССР, Тошкент, Андижон, Фарғона, Бухоро, Хоразм ва Сирдарё областларида янги район газеталари чиқабошлади.

Республика Министрлар Совети Матбуот Давлат комитетида Ўзбекистон телеграф агентлиги мухбирига хабар беришларича, янги газеталар яхши полиграфия базасига эга бўлади.

ҲИНДИСТОН ТИНЧЛИК ТАРАФДОРЛАРИ ЎЗБЕКИСТОНДА

Тошкент ўтган якшанба куни азиз меҳмонларни — 470 миллионли ҳинд халқи вакилларини очиқ кўнгиллилик билан кутиб олди. Ҳинд халқининг ана шу вакиллари тинчлик, миллий мустақиллик ва умумий қуролсизланишга бағишланиб ўтказиладиган Жаҳон Конгрессида иштирок этади.

Ҳиндистон прогрессив инсоният иродасини ифодалайдиган халқаро форумга кўп сонли ва мўътабар делегация юборди. Делегация составида парламент аъзолари, таниқли жамоат арбоблари, мамлакат турли штатларининг вакиллари бор.

5 июлда Ҳиндистон делегацияси аъзолари республика ҳаёти билан таниша бошладилар. Улар саноат корхоналарида бўладилар, колхозчилар билан учрашадилар, Тошкент ва Самарқанднинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирадилар. (ЎзТАГ).

ТУРИСТЛАР ПОЕЗДИ

Кеча Ўзбекистон туристлари поезди мамлакат темир йўллари бўйлаб сафарга жўнаб кетди. Поезд йўловчилари асосан ёшлардан иборат. У дарёлар, ўрмонлар, тоғлар оша Харьков, Киев, Минск, Вильнюс, Рига, Таллин, Ленинград, Москва шаҳарларида тўхтайди.

Туристлар ҳаммаси бўлиб уч ҳафта сафар қиладилар. Сафарга йўл олганлар 400 дан ортиқ киши бўлиб, улар орасида қишлоқ хўжалик ходимлари, фан, маданият арбоблари, саноат корхоналарининг ишчи-хизматчилари бор.

Туристлар поезди 15 та вагондан иборат. Улардан учтаси ресторан-вагондир. Бу вагонлар туристлар учун йўлда лозим бўладиган ҳамма нарсалар билан таъминланган. Массовиклар, санъаткорлар сафар давомида туристларга маданий хизмат кўрсатишади.

Ўзбекистон ёш туристлари поездига запасдаги полковник Ю. Банчковский раҳбарлик қилмоқда.

Сафарингиз муваффақиятли ўтсин, сайёҳлар!

И. НУСРАТОВ.

ҚИШЛОҚЛАРГА ШАҲАР ЖАМОЛИ

ПЎЛАТ КРАНЛАР

Бинокорлик кранлари илгари фақат шаҳарга хос эди, уни шаҳардаги қурилишлардагина учратар эдик. Эндичи? Энди бундай кранлар совет қишлоқларида ҳам пайдо бўлиб қолди.

Янги қурилишлар СССР қишлоқлари манзарасини борган сари кўркамлаштиряпти. Ҳозирги вақтда янги уй-жойлар, мактаблар, клублар, касалхоналар, ишлаб чиқариш бинолари қад кўтармаётган бирор колхоз ёки совхозни топиш қийин.

Етти йилликнинг ўтган олти йили якунлари СССРнинг қишлоқ жойларида қурилиш ишлари ҳажми жуда кенгайиб кетганлиги ҳақида аниқ тасаввур беради. Шу даврда давлат томонидан ишлаб чиқариш, сув хўжалиги ва уй-жой бинолари қурилишига 26 миллиард сўм маблағ сарфланган. Колхозларнинг шу мақсадлар учун қилган харажати 20,5 миллиард сўмни ташкил этди. Шу маблағлар эвазига минглаб йирик элеватор ва механизациялашган омборлар, қорамол ва паррандалар учун бинолар, умумий майдони 130 миллион, шу жумладан давлат бюджети ҳисобига 70 миллион квадрат метр уй қурилди. Бундан ташқари колхозчилар ва қишлоқ интеллигенцияси уч миллион квадрат метрдан кўпроқ уйлар қуриб олишди.

Етти йилликнинг сўнгги йилида қишлоқ қурилиши янада кенг кўламда олиб борилади. Фақатгина қурилиш-монтаж ишларига умумий миқдори 7,2 миллиард сўмлик давлат ва колхоз маблағи сарфланади. Бу халқ хўжалиги бўйича амалга ошириладиган ялпи қурилиш ишлари ҳажмининг деярли 30 процентини ташкил этади.

Йил давомида 8 миллион бош қорамол, чўчқа ва қўйлар учун бинолар, парранда гўшти ва тухумни саноат ишлаб чиқариши бўйича 247 корхона, бир миллион 400 минг тонна ҳажмли элеварторлар, 350 минг гектар майдонда суғориш тармоқлари қурилади. Юз минглаб деҳқон оилалари янги кўркам ва обод уйларга кўчиб кирадилар.

Совет қишлоғи давлат ёрдамига таянган ҳолда ўз қиёфасини тубдан ўзгартираяпти, ободлашаяпти. Қишлоқларнинг хўжалик ишлаб чиқаришини янада юксалтиришга олиб келувчи энг асосий омил ҳисобланган моддий-техника базаси кенгайиб, мустаҳкамланмоқда. Сўнгги йилларда колхоз ва совхозларда жуда кўп қувончли ўзгаришлар бўлди. Лой уйлар ва тўзғиб кетган эски молхоналар ўрнида ғишт деворли, яхши планлаштирилган ишлаб чиқариш ва уй-жой комплекслари пайдо бўлмоқда. Масалан, «Ленинский луч» (Москва области) колхозининг бош усадьбасида ажойиб посёлка бунёд этилди. Унинг шаҳардан ҳеч фарқи йўқ: бу ерда йирик панелли уйлар, кўркам коттеджлар, посёлка марказида беш қаватли мактаб, кутубхона, медицина пункти, болалар боғчаси бор. Бу йил қишлоқ тўла газлаштирилади ва иссиқ сув билан таъминланади.

Бундай колхозлар кўп, уларнинг сони яна ортади. Барча қишлоқ аҳоли пунктларини шаҳар типидаги посёлкаларга айлантиришни Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ўз вазифаси деб билмоқда. Албатта, бу жуда мураккаб, оғир вазифа, жуда кўп капитал маблағ талаб этади ва уни бир йўла ҳал қилиш мумкин эмас.

Совет Иттифоқи жуда улкан мамлакат. Муаззам Ватанимиз территориясида 700 минг қишлоқ бўлиб, уларда 100 миллион аҳоли яшайди. Деҳқонларнинг ўн проценти аҳоли сони юз кишигача бўлган ярим миллион посёлкада, 60 проценти эса аҳоли сони 500 киши ва ундан ортиқ бўлган 50 минг посёлкада яшамоқда. Табиийки, қишлоқларни қайта қуриш планини амалга оширишда йирик аҳоли пунктлари қурилишига кўпроқ эътибор берилади. Социалистик қишлоқ хўжалиги тобора марказлашмоқда, ишлаб чиқаришни комплекс ташкил этилмоқда. Шунинг учун ҳам аҳоли яшайдиган қишлоқларни йириклаштириш керак. Шундай шароитда капитал қурилиши учун ажратилган маблағ ва материаллардан анча эффектив фойдаланишни таъминлаш мумкин. Ҳозирнинг ўзидаёқ колхоз ва совхозлар келажакда қуриладиган 50 мингга яқин аҳоли пунктини белгилашди. Ҳозир капитал қурилиши биринчи навбатда ана шу пунктларда амалга оширилади. Кичик ва узоқ қишлоқларда яшовчи колхозчилар имкони борича бу посёлкаларга кўчиб ўтадилар.

Киров областидаги «Красний Октябрь» колхози территориясида 137 та қишлоқ бор эди. Бу ана шундай йирик қишлоқ хўжалик артелини бошқариш, деҳқонлар турмуш шароитини яхшилашда катта қийинчиликлар туғдирарди. Колхоз правлениеси лойиҳачилар ёрдамида янги бош қурилиш схемасини ишлаб чиқди. 137 аҳоли пунктидан 8 таси танлаб олинди ва тўрт йил ичида бу посёлкаларга 25 қишлоқнинг аҳолиси кўчиб ўтди. Янги посёлкалар марказида магазинлар, жамоат ошхоналари, нонвойхоналар, клублар, мактаблар, болалар боғча ва яслилари, томорқаси бўлган икки квартирали уйлар қурилди.

Перспектив қурилиш айниқса Россия Федерацияси, Белоруссия ва Ўзбекистон республикаларида яхши олиб борилаяпти.

Қишлоқ қурилиши ҳажмининг кенгайиши, уни ташкил этиш ва техника билан таъминлаш тартибини тубдан ўзгартиришни тақозо этди. Яқин-яқинларгача хўжалик объектлари ва уйлар асосан хўжалик усули билан, яъни колхозларнинг кучлари билан қуриларди.

1955 йилда колхозлар пай асосида ишлайдиган колхозлараро қурилиш ташкилотларини тузабошладилар. Бу ташкилотлар учун маҳаллий хомашё асосида турли материаллар ишлаб чиқарувчи заводлар қурабошлашди, техника воситалари, транспорт сотиб олишди. Ҳозирги вақтда мамлакатимизда бундай ташкилотлар сони икки мингтадан ортиб кетди.

Улар минглаб экскаваторлар, бульдозерлар, кўтарма кранлари, бетон қоришгичлар, автомашиналар билан қуролланган. Давлат қишлоқ қурилишини ташкил этишнинг бу прогрессив усулини ривожлантиришни ҳар томонлама қўллаб қувватламоқда, қишлоқ қурувчиларига жуда кўп миқдорда маблағ ва техника билан ёрдам бермоқда. Фақатгина бу йил уларга йиғма-темир-бетон, ғишт, оҳак, ёпилғи материаллари, дурадгорлик буюмлари ишлаб чиқарувчи корхоналар ва янги техника сотиб олиш учун 1,5 миллиард сўм миқдорида узоқ муддатли қарз беради.

Қишлоқ бинокорларига ёрдам учун давлат кўчма механизациялашган колонналар ташкил этилди. Бу колонналар пудратчилик асосида колхоз ва совхозларда умумий қурилиш ва махсус ишларни бажаради. Ўтган йили уларнинг сони 350 та эди. Бу йил яна 440 та колонна ташкил этиш мўлжалланмоқда. Барча қишлоқ қурилишини замонавий индустриал йўлга ўтказиш, шу асосда кувватли давлат пудрат ташкилотлари тузиш учун барча чоралар кўрилмоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ мамлакатда 140 та қурилиш тресте ва 76 та мустақил қурилиш-монтаж бошқармаси бор.

Қишлоқ қурилишини планлаштириш тартиби ҳам анча ўзгарди. Майда лойиҳалаш ва илмий текшириш ташкилотлари ўрнида қишлоқ қурилишининг барча соҳаларини лойиҳалаштириш билан шуғулланувчи йирик ихтисослашган институтлар тузилмоқда. Қишлоқ аҳоли пунктларини планировка қилиш ва қуришни лойиҳалаш билан шуғулланувчи барча маҳаллий ташкилотлар иттифоқчи республикалар Госстройлари ихтиёрига берилди. Ҳозирги вақтда қишлоқ қурилишини лойиҳалаш билан 160 дан ортиқ ихтисослашган ташкилотлар шуғулланмоқда. Уларда 30 мингдан ортиқ ходим бор. Бундан ташқари қатор область ва республикаларда жамоатчилик асосида ишлайдиган район архитекторлари институтлари ташкил этилди. Бу институт ходимлари колхоз ва совхозларга аҳоли пунктларини қайта қуришда бепул ёрдам бермоқдалар.

Қишлоқ архитекторлари колхозлар билан тузилган ўзаро шартномалар асосида хўжалик ва район планировкасининг 11 мингдан ортиқ схемасини, турли хил ферма ва омборлар, ишлаб чиқариш бинолари ва уй-жойларнинг бир мингга яқин типовой лойиҳаларини ишлаб чиқдилар.

Совет Иттифоқида қишлоқ жойларида белгиланган капитал қурилиш планларини муваффақиятли бажариш учун барча шароитлар яратилган. Бу планлар ҳақиқатда ҳам жуда каттадир: янги беш йилликда ишлаб чиқариш объектлари қуриш ва янги техникани сотиб олиш учун давлат ҳамда колхозларнинг 71 миллиард сўмлик маблағи сарфланади. Бу тахминан урушдан кейинги ўн тўққиз йил мобайнида СССР қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун сарфланган маблағ миқдорига тенгдир.

Николай САПФИРОВ,
АПН комментатори.

„РАБОТНИЦА“ — ЎЗБЕК АЁЛЛАРИ МЕҲМОНИ

Куни кеча тўқимачилик комбинатининг маданият саройида пойтахт хотин-қизларининг катта анжумани ўтказилди. Улар қўш орденли, кекса «Работница» журнали томонидан ўзбек хотин-қизлари учун уюштирилган конференциясига келишган эди.

Конференцияни Тошкент шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ С. Раҳматхўжаева очади. Сўнгра «Работница» журнали редакторининг ўринбосари ўртоқ З. Н. Тимофеева журналхонларни қизиқтирган масалалар билан таништиради. У журналнинг 1914 йили доҳий Лениннинг маслаҳати билан ташкил этилганлиги, журнал чиқа бошлагандан буён совет хотин-қизларининг ҳаётида, меҳнат фаолиятида тутган ўрни ва ниҳоят журнал барчанинг севимли журналига айланиб, бутун дунё бўйича кенг тарқалаётганлиги ҳақида сўзлаб берди. Шу кеча-кундузда 8 миллион нусхада босилаётган бу журналнинг ўқувчилари йил сайин ортиб боряпти.

Ўртоқ Тимофеева журналда мунтазам бериб борилаётган коммунизм кишисини тарбиялашга бағишланган турли формадаги мазмунли материаллар ҳаётда қанчалик наф келтираётганлигини мисоллар билан айтиб берди.

Ўзбек журналхонларини республика ижтимоий ҳаётида актив иштирок этаётган аёлларнинг фаолияти ҳақида журналга ёзиб туришни таклиф этди. Журналнинг бундан кейинги режалари билан ҳам таништирди.

Бир группа журналхонлар — Тошкент тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси Алпатова, тарих фанлари доктори Аминова, «Союзпечать» партия ташкилотининг секетари Рогачева, Чилонзор район хотин-қизлар Советининг раиси Раҳматуллаева ва бошқа ўртоқлар «Работница» журналида босилиб чиқаётган қизиқарли, мазмунли материалларни ўқиб, мамнун бўлаётганликлари шу билан бирга республикамиз хотин-қизлари ҳаёти фаолиятига доир материалларни ҳам журнал саҳифасида ўқиш истагини билдирдилар. Журналда ҳаётимизга доғ тушираётган айрим камчиликларни сатира, юмор ништари билан қаттиқ танқид қилиш тўғрисида ҳам тўхталиб ўтдилар.

Чет эллар билан маданий алоқа қилиш Ўзбекистон жамиятининг раиси ўртоқ Ҳ. Шукурова ўзбек журналхонлари чет эллик аёллар, оналар, айниқса, озодлик учун курашаётгач Осиё, Африка аёллари ҳаёти ҳақида кўпроқ маълумот билишни исташади, деди ва уларнинг ҳаётига доир материаллар бериб боришни маслаҳат берди. Шу билан бирга конференция иштирокчилари мамлакатимизда коммунизм қуриш ишида актив иштирок этаётган совет хотин-қизларининг ҳаёти, интилиши, истак ва идрокларини тўлақонли ёритишда журнал коллективига катта муваффақиятлар тилашди.

З. АХТЯМОВА.

ПЕНСИОНЕРЛАР ҲИММАТИ

Фрунзе районидаги Шота Руставели кўчаси билан Глинка кўчаси муюлишига райондаги отахонларимиз ташаббуси билан янги чойхона қурилди. Пенсионер отахонлар ташландиқ ётган майдонни обод қилишди, кўкаламзорлаштиришди. Кексалар ҳаракат қилиб ,водопровод ҳам келтиришди. Отахонларимизнинг холис ёрдамлари туфайли давлатга 200 сўмдан зиёд наф келтирилди.

Пенсионерлардан Насриддин Хўжаев, Қодир ота Тўлаганов, Ҳамидулла ота Парпиев, маҳалла комитетининг раиси Риҳси Йўлдошев ва бошқа отахонларимиз актив қатнашдилар.

Я. МОРДУХАЕВ.

КЎРКАМ БИНОЛАР

Пойтахтнинг Шелковичная кўчасида ҳашаматли учта турар жой биноси қад кўтарди. Бинолар икки қаватли, шинам, кенг ва ёруғ хоналардан иборат. Бу биноларни 153-қурилиш тресте 17-бошқармасининг бинокорлари қуришди.

М. СУЛТОНОВ.

Фотомухбир А. Палехов олган бу суратда кундан-кун чиройига чирой қўшилаётган Чилонзор массивининг марказий кўчаларидан бири тасвирланган.

Дунё воқеалари

ПЛАНЕТА ОВОЗИ

МОСКВА. Халқлар дўстлиги университетида яқинда инженерлик факультетини биринчи марта тамомлаган ёшларга диплом топшириш маросими бўлди. Жаҳоннинг 27 мамлакатидан келган 60 дан ортиқ студент СССРда ўқув курсини тамомлаб, инженер-механик, инженер-электрик ва техника фанлари магистри бўйича мутахассисликка эга бўлдилар. Ушбу суратда сиз инженер-геолог мутахассислиги бўйича имтиёзли диплом олган кубалик Брито Рохас Амилияни кўриб турибсиз.

В. Мусаэльян фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА

СССР Ташқи ишлар министрлигида шу йил 30 июнда Буюк Британиянинг Москвадаги элчиси Х. Тревельянга қуйидаги оғзаки баёнот берилди: «Камбоджа ҳукуматининг ўз мамлакати мустақиллиги, бетарафлиги ва территориал бутунлигини таъминлаш йўлида сарфлаётган куч-ғайратини Совет ҳукумати қўллаб-қувватлаб келди ва қўллаб-қувватламоқда. Совет ҳукумати Камбоджанинг бетарафлиги тўғрисидаги декларация ва протоколнинг Камбоджа лойиҳаларини принцип эътибори билан маъқуллайди, деб айтган эди. Совет ҳукумати Камбоджага бағишлаб халқаро кенгаш чақириш тўғрисидаги Камбоджа ҳукуматининг таклифларини доимо қўллаб-қувватлаб келди. Бироқ 1954 йилги Женева кенгашида қатнашган мамлакатларнинг баъзи бирлари Камбоджа ҳукуматининг ана шу таклифларини қўллаб-қувватламадилар.

Камбоджада айтилаётган расмий гапларга қараганда, ҳозирги вақтда Камбоджа ҳукумати ўз мамлакатининг бетарафлиги ва территориал бутунлигини эътироф қилиш тўғрисидаги декларация лойиҳасини тайёрламоқда. Манфаатдор давлатлар бу декларацияни алоҳида-алоҳида маъқуллай оладилар. Совет ҳукумати Камбоджа ўзининг бетарафлиги ва территориал бутунлигини таъминлаш масаласида энг манфаатдор томондир деган фикрга асосланади ва ҳамраислар бу масалада аввало, Камбоджанинг позицияси билан ҳисоблашишлари лозим, деб ўйлайди. Совет ҳукумати, ўз навбатида, Камбоджа ҳукуматининг янги таклифларини лозим даражада эътибор билан қараб чиқади».

АМЕРИКА БАЗАСИ ҚАМАЛ ҲОЛАТИДА

ТОКИО, 3 июль. (ТАСС). Американинг Ацугидаги (Токиодан 50 километр нарида) энг йирик базаси икки кундан буён ўзига хос қамал ҳолатида турибди: атрофдаги аҳоли яшайдиган пунктларнинг деҳқонлари аэродромнинг самолётлар учадиган йўли олдига баланд устунлар ўрнатиб, уларга «хавфсизлик байроқчалари»ни осиб қўйдилар.

Ямато шаҳри мэриясида ТАСС мухбирига хабар беришларича, бир километр узунликда бу улкан девор атроф районлар аҳолиси хавфсизлигини озгина бўлса ҳам таъминлаш мақсадида қурилган. Қудратли реактив бомбардимончи самолётлар учиш йўлидан парвоз қилганларида яқин атрофдаги уйларнинг худди томи устидан учиб ўтади. Бир неча марта авиация ҳалокатлари рўй бериб,, кўп ҳолларда маҳаллий аҳоли қурбон бўлди. Кейинги ўн йил мобайнида Ацуги базаси районида 13 та самолёт қулаб тушди. Маҳаллий аҳоли ўзларининг ҳаётига доимо таҳдид солиб келаётган ҳарбий базанинг йўқотилишини Америка қўмондонлигидан талаб қилмоқда.

Буржуазиянинг таъсирли «Иомиури» газетаси ана шу талабни қўллаб-қувватлаб, яқинда қуйидагиларни ёзди:

Америка базалари бизларнинг хавфсизлигимизни таъминлаш учун бу ерда турибди, демоқдалар. Лекин ана шу базалар районида ҳатто яшаш мумкин бўлмай қолаётган экан, қандай хавфсизлик тўғрисида гап бориши мумкин.

4 САМОЛЁТ УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ, 3 июль. (ТАСС). Америка самолётлари кеча Нам-Дин шаҳридаги саноат объектларига ва Дьен-Бьен-Фу районига ҳужум қилган вақтда Вьетнам халқ армиясининг қисмлари душманнинг тўрт самолётини уриб туширдилар ва кўпгина самолётларига шикаст етказдилар деб хабар беради Вьетнам информация агентлиги.

ҚАТЪИЙ НОРОЗИЛИК

ХАНОЙ, 5 июль. (ТАСС). Америка 7-флотининг денгиз пиёда аскарларидан 500 киши АҚШнинг Жанубий Вьетнамдаги агрессив урушида бевосита қатнашиш учун 1 июлда Куи-Ньонга туширилди.

Шу муносабат билан Вьетнам Халқ армияси олий қўмондонлиги алоқа миссияси Вьетнамда кузатиш ва контроль халқаро комиссиясига юборган мактубида АҚШ ҳукумати ва Сайгоннинг қўғирчоқ маъмурлари Женева битимларини қўпол равишда бузаётганликларини қатъий қораламоқда, Қўшма Штатлар Жанубий Вьетнамдаги агрессив урушни дарҳол тўхтатсин, улар бу ердан ўзларининг барча қўшинларини ҳамда ёлланган қўшинларини, ҳарбий ходимлари ва қурол-яроғларини олиб чиқиб кетсин, деб норозилик билдирмоқда ва талаб қилмоқда.

АЭРОДРОМНИ ЎҚҚА ТУТДИЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 3 июль. (ТАСС). Жанубий Вьетнам партизанлари Сайгондан 125 миля жанубда жойлашган Кан-Тходаги Америка аэродромини бугун миномётлардан ўққа тутганлар. ЮПИ агентлигининг хабар беришича, бу аэродром Жанубий Вьетнам қўшинларининг операцияларига мадад беришда фойдаланилаётган Америка вертолётларининг муҳим базаларидан биридир.

ПАРТИЗАНЛАР БИЛАН БЎЛГАН ЖАНГЛАРДА

ЮПИ агентлигининг Сайгондаги мухбири хабар беради: Сайгондан 110 миля ғарби-жанубда Жанубий Вьетнам партизанлари билан бўлган жангларда тўрт америкалик ярадор қилинди. Партизанлар бу районда Американинг бир самолётини уриб туширдилар ва тўрт вертолётини шикастлантирдилар. Самолёт учувчиси ҳалок бўлди.

Мухбирнинг айтишича, 1961 йилдан бери Жанубий Вьетнамда ҳаммаси бўлиб 802 америкалик ҳалок бўлган.

ЯНА ҲУЖУМ ҚИЛИНДИ

ХАНОЙ, 5 июль. (ТАСС). ВИА агентлиги хабар беради: Америка авиацияси кеча Нам-Динь шаҳарига яна ҳужум қилди. Хужум вақтида ҳаво ҳужумига қарши мудофаа қисмлари икки самолётни уриб туширдилар.

ЖАЗОИРДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

ЖАЗОИР, 5 июль. (ТАСС). Жазоир Революцион Кенгаши ўз раиси полковник Бумиддинга янги ҳукумат тузишни топширди, деб кеча хабар берди Жазоир информация министрлиги. Шу билан бир вақтда собиқ президент Аҳмад Бин Беллани ҳукуматдан четлаштирган ва шу йил 19 июндан бошлаб мамлакатда бутун ҳокимиятни ўз қўлига олган Революцион Кенгаш составн бугун эълон қилинади, деб хабар берилди.

ВАЗИЯТ КЕСКИНЛАШМОҚДА

ҚОҲИРА, 5 июль. (ТАСС). Бу ерга келаётган хабарларга кўра, Форс қўлтиғи районида вазият кескинлашмоқда. Кўпгина инглиз ҳарбий кемалари Уммон соҳили бўйида тўплангандан кейин Шаржа аэродромига 18 та инглиз реактив қирувчи самолёти юборилди. Англиянинг Шаржадаги ҳарбий базаси қўмондони ёлланма қўшинларга ана шу районда жойлашган араб князликлари вакилларининг бир-бирлари билан алоқада бўлишларига йўл қўймасликни буюрди. Инглиз мустамлакачи маъмурлари князликларни Арабистондаги бошқа мамлакатлардан ажратиб қўйиш йўлида тадбирлар кўрмоқдалар. Шу мақсадда яқинда инглиз мустамлакачи маъмурлари Араб мамлакатлари иттифоқи техника комиссияси вакилларининг Абу-Даби амирлигини ривожлантиришга ёрдам кўрсатиш учун шу князликка боришини тақиқлади. Шу билан бир вақтда мустамлакачи маъмурлар ўзларига мақбул бўлган 350 ажнабийга амирликка бориш учун рухсат бердилар.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ЖАҲОН БИР ҲАФТА ИЧИДА

МУДҲИШ ПОҒОНАЛАР

Америка Қўшма Штатларининг қуролли кучлари Вьетнамдаги разилона уруш тарихида Жанубий Вьетнам партизанларига қарши энг йирик операция бошлаб юборганлигини ўтган душанба куни Америкадаги барча информация агентликлари дабдаба билан маълум қилди. Бу операция Сайгондан 30 миля шимолдаги «Д»зонаси» деб аталган жойдан бошлаб юборилди. Бу зонани Жанубий Вьетнам миллий озодлик армиясининг таянчларидан бири, деб ҳисоблайдилар. Америка қўмондонлиги 173-ҳаво-десант бригадасининг бир минг икки юз парашютчисини партизанларга қарши жангга солди. Жанубий Вьетнам қўғирчоқ ҳукуматининг минглаб солдатлари, шунингдек Австралиянинг саккиз юз пиёда аскари ҳам операцияда қатнашди.

Аммо, Америка ҳарбийларининг ҳамма ҳаракатлари зое кетди. Операция муваффақиятсизликка учради, Америка қўмондонлигининг тузган режасига нисбатан бир кун аввал тамом бўлди. Жазо отрядлари партизанларнинг уруғини ҳам топа олмади. Шу аснода Жанубий Вьетнам миллий озодлик армиясининг қисмлари Америка интервенциячиларига ва уларнинг Жанубий Вьетнамдаги малайларига қарши бир қанча янги жанг операцияларини муваффақиятли равишда ўтказдилар. Биринчи июль куни эрталаб партизанлар Американинг Да-Нангдаги базасига дадил ҳужум қилиб, душманнинг 28 самолётини ва кўпгина солдатини янчиб ташладилар.

Бироқ, Вьетнамдаги урушни поғонама-поғона кенгайтириш йўлидан бораётган АҚШ ҳукмрон доиралари буни тушуниб олишни асло истамаяптилар. Шу ҳафта ичида Жанубий Вьетнам соҳилига Америка денгиз пиёда қўшинларининг яна бир нечта бўлинмаси туширилди. Пентагон Жанубий Вьетнамда ўз қўшинларининг жанговар қудратини узлуксиз суратда оширмоқда.

Агрессорларнинг айни мана шу мантиқи уларни Вьетнамда урушни кенгайтиришга мажбур қилмоқда. Жанубий Вьетнам чакалакзорларида Американинг янгидан неча ўнлаб солдатлари ҳалок бўлмоқда. Вьетнам Демократик Республикасига осмондан ваҳшиёна ҳужум қилаётган Американинг тобора янги-янги қузғунлари ўзга тупроқда гўрга тиқилмоқда.

Тобора қўплаб америкаликлар Қўшма Штатлар Вьетнам халқига қарши олиб бораётган мана шу адолатсиз урушни аслида ютқазиб қўйди, деган кўнгилсиз хулосага келмоқда.

Аммо, Вашингтондагилар мана шу очиқ-ойдин кўриниб турган ҳақиқатни тушуниб олишни истамаяптилар. Вьетнам халқига қарши олиб борилаётган уруш ботқоғига омонсиз равишда ботиб қолган Америка сиёсатдонлари ҳийла-найранг ишлатишга уринмоқдалар. Сўнгги вақтларда Вашингтондаги баланд мартабали арбобларнинг оғзидан, биз Вьетнамда тинчлик бўлишини истаймиз, деб мунофиқлик билан айтилган бир талай сўзларни эшитиш мумкин. Бундай ҳийла-найрангларнинг мақсади нимадан иборат эканлиги равшан кўриниб турибди: Оқ уйдагиларнинг нияти афкор оммани алдаш, зўрайиб бораётган халқ норозилиги тўлқинидан АҚШни қутқариб қолишдир. Бироқ, сохта «сулҳпарвар»ларнинг бу найранглари муваффақият қозона олмайди. Жумладан, бунга шу нарса яққол далил бўла оладики, турли давлатларнинг вакиллари БМТнинг Сан-Франциской даги юбилей сессиясида президент Жонсонни совуққина қарши олдилар.

Вьетнамдаги аҳвол ҳамма халқларни ташвишга солиб қўймоқда. Вьетнам тинчликсевар кучлар империализм ва мустамлакачиликка қарши, тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун олиб бораётган курашнинг олдинги сафи бўлиб қолди.

СЕУЛ-ТОКИО ЎҚИ

Шу кунларда Сеул ва Жанубий Кореядаги бошқа шаҳарларнинг кўчаларида инсоний эҳтирослар селдек жўш урмоқда. Жанубий Кореянинг минглаб студентлари, ишчилари, хизматчилари бир неча кундан бери ҳукуматга қарши намойишлар ва митинглар ўтказмоқдалар. Намойишчиларнинг устига полициянинг йирик кучлари, ҳарбий қисмлар ташланди. Пак Чжон Хининг сотқинлар тўдаси халқ ғазабидан қўрқиб, Жанубий Кореяда фавқулодда ҳолат жорий этди. Хўш, бу ғалаёнларнинг туғилишига нима сабаб бўлди?

22 июнда Токиода Япония билан Жанубий Корея ўртасидаги муносабатларни «нормаллаштириш» тўғрисида, деган шартнома имзоланди. 14 йил давом этган Япония-Жанубий Корея музокаралари шу билан тугади. Гарчи муносабатларни «нормаллаштириш» тўғрисидаги шартнома икки томонга таалluқли бўлиб кўринса ҳам, аммо, бу музокараларда учинчи томон — Америка Қўшма Штатларининг шарпаси муттасил ҳозир-нозир бўлди. Америка Қўшма Штатлари Токио-Сеул ўқини тезроқ барпо этишга ҳаракат қилди. Ҳатто, Япония ҳукмрон доираларига яқин турувчи «Иомиури» газетаси ҳам Сеулдаги қўғирчоқ режим билан 14 йил давомида олиб борилган музокараларнинг сирини очиб, ҳақиқатда бу — Америка-Япония-Жанубий Корея музокаралардир, деган гапни ошкора ёзди.

Пак Чжон Хи тўдаси Сато ҳукумати ўртасида тузилган шартнома ва битимлар АҚШнинг Узоқ Шарқдаги стратегик манфаатларига мос бўлиб тушмоқда. Вашингтон Япония-Жанубий Корея ҳарбий блокини уюштиришга, кейинчалик эса Тайвань ва Жанубий Вьетнамдаги сотқин режимларни, шунингдек Филиппинни қатнаштириш йўли билан ана шу блокни кенгайтиришга кўпдан бери уриниб келмоқда. Қўшма Штатларнинг мақсади Шарқи-Шимолий Осиёда НЕАТО номи билан янги ҳарбий-сиёсий иттифоқ тузишдир. Пак Чжон Хи тўдаси Американинг Жанубий Вьетнамда олиб бораётган урушини ҳозирдаёқ жонбозлик билан қўллаб-қувватламоқда, бу тўда Жанубий Вьетнамга ўзининг уч минг чоғлик солдатини юборди ва яна янги бўлинмалар юборишни ваъда қилди.

Япониянинг империалистик доираларига келганда, шуни айтиш керакки, улар Жанубий Корея режими билан тил бириктирар эканлар, ўз мақсадларини кўзлаб иш тутмоқдалар. Японидаги монополиялар ўз маҳсулотлари учун бозор қидирмоқдалар ҳамда ўз саноати учун қўшимча хомашё манбаларини изламоқдалар. Япония Жанубий Корея билан «муносабатларни нормаллаштириш» тўғрисида шартнома тузиб, шу орқали ана шу мамлакатда мустаҳкам иқтисодий позицияларни босиб олишни ҳамда шу тариқа Ғарб давлатларининг монополиялари билан рақобатчилик курашида ўз ишларини мустаҳкам изга солиб қўйишни мўлжалламоқда.

Япония империализмининг Жанубий Кореяга бостириб кираётганлиги ҳозирги босқичда Қўшма Штатларга ҳам маъқул келаяпти. Қўшма Штатларнинг нияти Жанубий Кореядаги сотқинлар тўдасини ва унинг олти юз минг кишилик армиясини сақлаб туриш борасидаги харажатларнинг бир қисмини Япония елкасига ағдариб қўйишдир. Бинобарин, Токио-Сеул ўқи Кореянинг парчаланишини абадийлаштиришга, Жанубий Кореядаги қўғирчоқ режимдан ўзининг Осиёдаги босқинчилик сиёсатида майда пул сифатида фойдаланишга интилаётган империалистик давлатларнинг агрессив кучлари манфаатларига хизмат қилади.

ФРАНЦУЗ КОММУНИСТЛАРИНИНГ ҲАРАКАТ ПРОГРАММАСИ

Июль ойининг сўнгги кунларида Париж яқинидаги Аркей шаҳарчасида Франция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Бу пленум Франция демократик жамоатчилигининг кенг табақалари орасида катта шов-шувга сабаб бўлди. Шундай бўлиши тушунарлидир. Мамлакатдаги сиёсий вазиятга ва йил охирида Францияда ўтказиладиган президент сайловларига тайёргарлик кўришга тааллуқли масалалар пленумда муҳокама қилинди. Франция Коммунистик партиясининг бош секретари Вальдек Роше шу темада муфассал доклад қилди.

Франция Компартияси раҳбарлигининг пленуми ички сиёсий вазият мураккаблашган бир вазиятда ўтди. Ҳозир Франциядаги монополистик буржуазиянинг муайян доиралари, уларнинг ўз таъбири билан айтганда, «де Голлдан кейинги давр»ни тайёрлаш ғамига тушиб қолдилар. Улар мамлакатдаги барча демократик кучларнинг бирлашиб ва иттифоқлашиб кетишидан хавотирланиб, реакцион партияларнинг фаолиятини кучайтиришга, ўнг буржуа-клерикал группировкаларнинг социалистлар билан блокини тузишга интилмоқдалар.

Француз буржуазиясининг муайян қисми ўз номзодини президентлик лавозимига кўрсатган Франция социалистик партиясининг ўнг раҳбарларидан бири Гастон Дефферни худди ана шу мақсадда қўллаб-қувватлади. Антидемократик лагерь билан мустаҳкам иттифоқ тузиш ҳамда социалистлар билан коммунистлар ўртасидаги ажралишини чуқурлаштириш учун Деффер ва унинг шериклари бир талай куч-ғайрат сарфладилар. Шу йил март ойида бўлиб ўтган муниципал сайловларда Гастон Деффер мамлакат меҳнаткашларининг манфаатлари учун изчил курашаётган Компартия билан бирлашиб ҳаракат қилишга жон-жаҳди билан қарши чиқди.

Шу федерациянинг сиёсий платформасини узил-кесил ишлаб олиш учун турли группировкаларнинг партия корчалонларидан ўн етти киши 17 июндан 18 июнга ўтар кечаси Париждаги серҳашам районлардан бирига тўпланди. Франция газеталарининг ёзишича, буржуа кучларнинг намояндалари кенгашда дарҳол устунликни қўлга олиб, «социализм» деган иборанинг ўзини федерациянинг номидан ўчириб ташлашни талаб қилди. Ана шу кучлар Дефферга социалистлар батамом таслим бўлсин ва реакцион позицияларга ўтсин, деган ультиматумни қўйди. Оддий социалистлар оммаси талаб этаётганидек, хусусий банкларни национализация қилиш фикридан воз кечишни, дунёвий мактабларга қарши чиқишни, католикларнинг ўқув юртларига кредитлар берилишини қўллаб-қувватлашни ва бошқа антидемократик тадбирларни ёқлаб чиқишни Дефердан талаб қилдилар. Аслини олганда, гап социалистик партияни реакцион группировкаларга ўзлаштириб йўқотиб юбориш устида борар эди.

Гастон Дефферининг партиядаги энг таниқли шериклари ҳам унинг режасини танқид қилиб чиқдилар. Натижада Дефферининг режаси муваффақиятсизликка учради ва у ўз номзодини қайтариб олишга мажбур бўлди. Франциянинг ички сиёсий ҳаётида янги вазият вужудга келди. «Деффер номзодининг барбод бўлганлиги шундан далолат бериб турибдики, — дейилади Франция Компартияси Марказий Комитети пленумининг резолюциясида, — шахсий ҳокимият ўрнатишга олиб келган ўтмишдаги реакцион иттифоқларни янги либосларга буркаш анча қийинрон бўлиб қолди... Ҳозирги режимга барҳам беришга интилаётган социалистлар демократик кучларнинг ажралиши сақланиб қолган ва реакция билан иттифоқ тузилган бир шароитда шахсий ҳокимиятни тугатишга эришиб бўлмаслигини эндиликда яхшироқ тушуниб оладилар».

Француз коммунистларининг фикрича, мана шу вужудга келган шароитда умумий программа асосида беистесно барча демократик партиялар иттифоқини тузиш, шу тариқа бўлажак президент сайловларида сўл кучлар номзодини кўрсатиш зарур.

Ф. САЙФУЛ-МУЛУКОВ.
(ТАСС).

ЖИДДИЙ ИМТИҲОН

ФУТБОЛ

СССР терма командаси ютқазди. Ҳисоб — 0:3. Лекин шунга қарамай, якшанба куни кечқурун Лужникидан чиқиб кетган томошабинлар унчалик ранжишмади. Севимли ўйинчиларининг муваффақиятсизлигидан ҳафа бўлишган бўлса ҳам, чинакам юксак маҳоратли футболни кўриб қувондилар. Ҳа, бразилияликлар ўйнагандек ўйинни стадионларимизда ҳали ҳеч ким кўрсатмаган эди.

Машҳур Пеле урган иккита тўп ҳам, 20 ёшлик Флавио киритган тўп ҳам қонуний бўлиш билан бирга, улар қулай вазият вужудга келганда ундан қандай моҳирона фойдаланиш, тўпни эгаллашнинг юксак санъати намунаси бўлиб хизмат қилади. Гап фақат тўпларда эмас! Икки марта жаҳон чемпиони бўлган бразилияликларнинг бутун ўйини футбол маҳоратини эгаллаш йўлида яхши сабоқдир.

Командалар майдонга қуйидаги составда тушишди. Бразилия: Манга, Сантос, Беллини, Дуду, Орландо, Рилдо, Жаир, Герсон, Флавио, Пеле, Парана; СССР — Банников, Пономарёв, Рябов, Данилов, Воронин, Сичинава, Хусаинов, Метревели, Иванов, Баркая, Месхи. Дарвозани биринчи бўлиб майдон эгалари мўлжалга олдилар. Бироқ Сичинава ва Баркаяларнинг зарбалари нишонга бормади.

Ниҳоят, томошабинлар «қора марварид»нинг қандай ўйнашини ҳам кўрдилар. Жаҳоннинг энг яхши футболчиси 14-минутда учта ҳимоячимизни алдаб ўтади, тўп дарвозага киради, лекин... ташқи томондан киритилган эди. 24-минутда Пеле хатосини тузатди. Тўпни пастлатиб зарб билан олисдаги бурчакка тепди. Банниковнинг ташланиши билан хавфни қутқариб бўлмади — 1:0. Томошабинлар тўп авторини кучли олқишлар билан қаршилайдилар. Пеленинг ўзи эса қувонганидан қандайдир ўйинга тушиб кетди. Ҳа, Москвада ҳам у тўп урмай кетмайдиган бўлди.

8 минут ўтгач, Пеле—Флавио бизнинг штраф майдонимизда эпчиллик билан комбинация ишлатгач, таблода 2:0 рақамлари ёниб кўринади.

Танаффусдан сўнг янги кучларни ташлаган совет командаси кескин ҳужумга ўтди. Ветеранлар Иванов ва Хусаиновларнинг ўрнига тушган ёш ўйинчилар Банишевский ва Логофет шерикларини ҳужумга бошлаб боришди. Бу Бразилия ҳимоясининг кучини синаш бўлди. Бу ҳимоя мустаҳкам бўлиб чиқди. Манга бир неча марта ўз командасини аниқ голдан сақлаб қолди.

Таймнинг ўртасида Пеле елдиримдай сакраб ўтиб, Воронинни орқада қолдирди ва дарвозабон Кавазашвили билан юзма-юз келиб қолди. (Кавазашвили Банниковнинг ўрнига турган эди). Зарбни қайтариб бўлмади.

Мен Швеция ва Чилидаги иккала жаҳон чемпионатини кўришга муваффақ бўлганман. «1965 йилги» Бразилия терма командаси биринчи марта 1958 йили «Олтин маъбуда» кубогини қўлга киритган, тўрт йил кейин эса энг катта футбол ўлжасини қўлда сақлаб қолган терма командадан ҳозирча кучсизроқ. Бу командада «юлдузлар» аввалгидан оз. Масалан, қобилиятли Флавио ҳозирча ўзидан аввал ўйнайдиган Вавачалик кучли эмас. Жаир эса ҳамиша маҳорати билан қойил қолдирган Гарринчалик эмас.

Шунга қарамай, бразилияликлар соф олтиндан ишланган кубокни абадий ўзларида қолдириш учун энг жиддий даъвогар бўлиб турибдилар. (Жаҳон чемпиони номини уч марта қўлга киритган команда кубокни абадий ўзида сақлаб қола олади). Шундай кучли команда билан учрашув совет футболчилари учун яхши сабоқ бўлди.

Н. КИСЕЛЕВ,
(ТАСС мухбири).

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

6 ИЮЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.25 — **Хаёлчан. Балиқлар нега бундай ясанишган?** (болалар учун), 18.45 — **Реклама ва эълонлар,** 18.55 — **Ҳалол нонимиз** (бадиий фильм).

20.30 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 20.35 — **Телевизион янгиликлар,** 20.55 — В. Лавреньтьев. **Отангни ҳурмат қил** (Самарқанд суперфосфат заводи «Химик» маданият саройи халқ театрининг спектакли).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.10 — **Миха-Ильичнинг дўсти** (илмий-оммабоп фильм), 18.35 — **Тошкент янгиликлари,** 18.45— **Жон мавжудми?,** 19.05 — **Украина рапсодияси** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 20.35 — **Адабий топишмоқ** (болалар учун), 21.05— **Тошкент янгиликлари,** 21.15 — **У инсон эди** (телефильм).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — **Андижон область Охунбобоев номли муздрамкомедия театри гастроллари** — 6/VII да **Ужар қизнинг бўйсундирилиши,** 7/VII да **Равшан ва Зулхумор.** Кеч соат 9 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 6/VII да **Аида,** 7/VII да **Русалка.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 7, 8/VII кеч соат 8 да **Ўзбек давлат филармонияси ва эстрада артистларининг концертлари.** Билетлар сотилмоқда.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Улуғ Ватан уруши (кундуз ва кечқурун), **Оқар Волга** (кеч соат 7 яримда) — САНЪАТ САРОЙИ.

Байжу-Бавра — НАВОИЙ номли, (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да).

Авария —«ЎЗБЕКИСТОН», «ИСКРА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК (тоқ соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, кеч 8 ва 9.45 минутда).

Жанубий тугун — НАВОИЙ номли (кеч соат 10.20 минутда).

Урмондан ўтган йўл — «СПУТНИК» (эрталаб соат 11 ва кеч 10 да).

Доктор Айболит — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да).

Бир қиз бўлган экан — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА:

(кеч соат 9 да бошланади)

Авария — КАФАНОВ номли, «ПАХТАКОР», ТЕЛЬМАН номли (кеч соат 10.45 минутда).

Антарктида қонуни — «ВАТАН», НАВОИЙ номли.

Жосус билан учрашув — ТЕЛЬМАН номли, ПУШКИН номли.

Урмондан ўтган йўл — «ФЕСТИВАЛЬ».

Бир оқшом севгиси —«1 МАЙ».

Чол билан кампир бўлган экан — «УДАРНИК».

Бобожонов кўчаси, 178-уйда турувчи **Марат Шобаротович Кузанбоев**нинг Обсерватория кўчаси, 64-уйда турувчи Холида Рихсиевна Кузанбоевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Навоий кўчаси, Пўлатчи проезд, 31-уйда турувчи **Эркин Тошбоев**нинг Парашют кўчаси, 96-уйда турувчи Турсунхон Сайдуллаевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

2-Огородная кўчаси, 34-уйда турувчи **Котиб Неъматович Раҳматуллаев**нинг Тургенев кўчаси, 6-уйда турувчи Анна Львовна Басовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Гоголь кўчаси, 83-уйда турувчи **Евгений Васильевич Расказов**нинг Қизилқия шаҳар Рабочая кўчаси, 11-уйда турувчи Антонина Анисимовна Катулевскаядан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

Гуручариқ кўчаси, Алоҳида проезд, 2-уйда турувчи **Рихсивой Ҳасанович Алимов**нинг шу уйда турувчи Мукаррам Алимовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Охунбобоев кўчаси, 8-уйда турувчи **Владимир Ильич Фридкин**нинг шу уйда турувчи Галина Зиновьевна Фридкинадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Тошкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, Редактор ўринбосарлари — 25885, 26232. Масъул секретарь — 34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 31936. Партия турмуши, Саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 03989. Индекс 64969. Нашр. № 1797.